

# Jó Pajtás

2020. XI. 26.

74. évf., 35. szám

**Nem vagyok ideges!**

**Sikerek két keréken**

**Lelki szépség?  
Olyan is van?**



Ára 50 dinár

**Pešut Noel**

# ÁZSIA ORSZÁGAI ÉS FŐVÁROSAI

Jó Pajtás



Forrás: azatlas.hu

## Hadaró Tími

Képzeltétek, Jucuskám elkapta a koronavírus, úgyhogy karanténban van a drágám. Na, annyira nem kell sajnálni, mert végre annyit olvashat, amennyit akar, nézi a Jóbarátokat, és labdázhat az udvarban a kutyával. Mindenki róla beszél az osztályban, hogy milyen tünetei vannak, kitől kaphatta el, hogyan érzi magát. Az egész családjuk lestezteltette magát, de nem fertőződtek meg. Jucusnál lázzal kezdődött ez a nyavalya, az anyja pedig mint védőnő, komolyan vette a dolgot, a hóna alá kapta a lányát, és már mentek is gyorstesztre. Ekkor már enyhe köhögés is jelentkezett, úgyhogy amikor hazaértek a hírrel, hogy „megkoronázódott”, már dugták is a meleg paplan alá a barátómet. Úgyhogy most mennek a traccspartik telefonon, meg néha kerülőúton megyek haza, és integetünk egymásnak, én a kapuban, ő meg az ablakban állva. A minap a kerítésükre akasztottam egy csomagot sok

gyümölcscsel, gyömbérral, és beletettem egy pöttös maszkot is. Várom, hogy kiszabaduljon ebből a „börtönből”, de az a legfontosabb, hogy meggyógyuljon.

A suliban azt rebesgetik, hogy ismét visszajöhet a kijárási tilalom, és biztos vagyok benne, hogy a karácsonyt is a mamáék nélkül töltjük, ami nem villanyoz fel túlságosan. Én nem vagyok megijedve, és igyekszem maszkban látogatni a könyvtárat, a színházat, mert szeretnék annyi élményt és eseményt magamba szívni, amennyit csak lehet.

Mivel lassan beköszönt a tél, lassan téli álomba küldöm a bringát, és gyalog megyek suliba, mert ráfagyok a bicajra. Így, hogy Jucus nélkül kell mennem, előkerül a fülhallgató, és zenekísérettel jövök-megyek. Szeretem ilyenkor kizárni a külvilágot, és egy másik hangulatba kerülni. Apa persze hatszor elmondja egy nap, hogy alaposan nézzek szét az útkereszteződéseknél, mert nem látnak az autósok a ködben. Sajnálom kioktatni, hogy nincs még akkora köd, csak a szemüvege párá sodródik be ettől a hülye maszktól.

## EZTFILÓZDKI!

### A képzelet ereje II.

Michael Phelps világhírű úszó hatalmas sikereket ért el már gyerekként, rengeteg világsúcot döntött meg, a 2000-es évek egyik úszósenijének tartják. Ővé a legtöbb – egész pontosan 18 – olimpiai aranyérem, ő szerezte a legtöbb, vagyis 8 aranyat egyetlen olimpián, ebből 7-et világrekorddal, a nyolcadikat pedig olimpiai rekorddal. Mindez sokakat elgondolkodtatott: mégis hogyan érte el mindezt? Mi a sikerének a titka?

Michael Phelps edzője többször nyilatkozta, hogy az edzéstervbe nem csak a fizikai edzéseket tervezi meg, a mentális gyakorlás számára – és Phelps számára is – ugyanolyan fontos. A mentális tréningeket a vizualizáció gyakorlatával végezték (amiket már az ókori sztoikus filozófusok is fontosnak tartottak). A vizualizáció során Phelps elképzeli, hogy milyen lesz a versenyen úszni, a legapróbb részleteket elgondolva: a víz illatát, érzését, a mozgás erősségét, az izmainak megfeszülését. Ezt mindennap gyakorolta, az egyik világrekord után a következőt nyilatkozta:

„A rajt előtt képzeletben többször is leúsztam a távot, végigvettem a fordulókat, és aztán maga a verseny pontosan úgy zajlott le, ahogyan megálmodtam.”

A pszichológia ismeri és tudományosan is alátámasztottnak tartja ezt a jelenséget. A mentális gyakorlás, amit a képzeletben végzel (például egy úszást gyakorolsz a fejedben, vagy játszol a gitárodon), ugyanazokat a területeket aktiválja az agyadban, mintha a valóságban úsznál, vagy gyakorolnál a hangszereden. Vagyis az agyunk sokat és hasonlóan tanulhat egy elképzelt eseményből (figyelem, koncentráció, felkészülés, részletkidolgozás), mint a valós eseményekből.

Legközelebb, ha egy dolgotra vagy felelésre készülsz, képzelj el előtte a történést: milyen lesz ott lenni, miket érzel majd, ideges leszel-e, milyen lesz a nehéz és milyen a könnyű kérdésekkel szembesülni, vagy milyen érzés lesz magabiztosan beadni a dolgozatot. A mentális tervezéskor gondolj el minden lehetséges részletet, „így felkészült leszel, bármi is ér majd!” – mondja Phelps.

Tóth Tamara



Guiseppe Arcimboldo: Rudolf császár Vertumnus gyümölcsisten képében

**Guiseppe Arcimboldo** (1532–1593) a manierizmus különleges művésze, akinek híres arcképei növényekből, gyümölcsökből, zöldegekből és állatokból állnak össze. A manierizmus jellemzői a részletezett, aprólékos téralkotás, az újszerűség (szakítás a hagyományos ábrázolásmóddal) és a fantázia megjelölése az alkotásokban.

A fenti képen a festő úgy rendezte el a terméseket, hogy arcot alkotnak. Gyűjts különböző formájú leveleket, és úgy válogasd össze őket, hogy alkalmasak legyenek egy arc kialakítására! Apró bogycokkal még érdekesebbé teheted. Adj nevet a figurának, és fessd is meg!

### Írjatok, jelentkezetek!

Oldalaink nyitva állnak előttetek. Mindegyikhez hozzászólhattok, minden rovathoz kérdéssel, kéréssel, javaslattal fordulhattok:

- Küldjétek sok-sok rajzot, fogalmazást, verset a Rügyfakadásba;
- Írjátok meg, mi érdekel legjobban benneteket a történelemmel, földrajzzal kapcsolatban;
- Küldjétek el az iskolátokban, közvetlen környezetekben történő eseményekről szóló híreket, tudósításokat;
- Adjatok tanácsot Jusztikának;
- Próbáljátok megfejteni a rejtvényeket, fejtörőket;
- Kutassatok és válaszoljatok nyereményjátékunkban feltett kérdésre.

Tegyük közösen olyaná a Jó Pajtást, hogy nektek is, és nekünk is tetszen! Várjuk jelentkezéseteket! Címünk a régi: **Jó Pajtás szerkesztősége, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** Az e-mail-címünk pedig a következő:

jopajtas.szerk@magyarszo.rs.

# Sikerek két keréken

A szabadkai Pešut Noel kategóriájában harmadik helyen áll a szerbiai motocrossbajnokságban

A szabadkai Pešut Noel nem mindennapi sport mellett kötelezte el magát. Kortársaival ellentétben nem a labdarúgás, a vízilabda, a kosárlabda vagy a küzdősportok szerelmese, hanem már több mint egy éve motocrossverse-

nyekre jár. A fiú még nincs kilenc éves, de már kilenc serleggel büszkélkedhet. Több versenyen és dobogós helyezésem van túl. Noel a Saghmeister Team versenyzője, és már készül a jövő évi versenyekre. A szerbiai motocrossbajnokság MX65-ös kategóriájában jelenleg a harmadik helyen áll. Noelt sikereiről és a sporthoz való viszonyáról kérdeztük.

– Nagyon érdekelt ez a sport, és arra gondoltam, hogy én is elkezdhetném. Apukám és a barátaim biztattak. Régebben néztem ilyen műsorokat a tévében, és nagyon tetszett. Hatévesen kezdtem, most kilenc leszek. A barátaim szerint jól motorozok. Izgulnak miattam a versenyeken – mondta Noel.

Természetesen ő is izgul a versenyek előtt, hiszen csppet sem veszélytelen az a sportág, amivel foglalkozik.

– Az első versenyem előtt remegett a térdem, mert félttem attól, hogy leesek. Volt olyan, amikor bizonytalan voltam az ismeretlen pályán. Utána megismerkedtem a pályával, mert a verseny előtt edzés is van. Olyankor lassan megyünk. Felülünk a motorra, körbemegyünk a pályán. Voltunk Kruševacban, ahol elromlott a motorom, és nem tudtam vezetni a versenyen. Csákaon jó volt a motor, és második lettem. Ezután Ariljén és Belgrádban harmadik helyezést

értem el. Požarevacban is harmadik lettem, és ott nagyon jó volt a pálya. Temerinben első lettem, Bácskossuthfalván második. Azt a pályát ismerem meg először – tudtuk meg Noeltől.

Arra a kérdésre, hogy szeretne-e ezzel foglalkozni, ha nagyobb lesz, azt mondta, hogy igen, mert nagyon szeret motorozni. Azt is elmondta, hogy rajta kívül nincs egy nyolcéves versenyző sem a kategóriájában, viszont vannak fiatalabban is, hat- és hétévesek, akik szintén aktívan versenyeznek.

Édesapjától, Ivantól megtudtuk, hogy már korábban feltűnt számára, hogy mennyi lehetőség van Noelben.

– Amikor a lányomat biciklizni tanítottam, Noel azt mondta, hogy vegyem le a pótkerekeket, mert ő is meg szeretné próbálni. Ekkor hároméves volt, és egyedül, szülői segítség nélkül hajtotta a biciklit. Nagyon gyorsan megtanult kerékpározni. Építettünk egy motocrosspályát az udvarban, hogy gyakorolhasson. Tavaly amatőrként kezdett el versenyezni, és azután csatlakozott Saghmeister Gábor csapatához. Megkapta a versenyzéshez szükséges licencet is. Most a Balkán-Bajnokságra készülünk, és ehhez egy új motort kell vennünk – osztotta meg velünk Noel édesapja a terveket.

Szalma Brigitta



A reklámtábla előtt Szabadkán



Noel és édesapja



Nővérével a dobogón

# A sokszínűség ünnepe

## Zárt ajtók mögött zajlott a Tolerancia-napi szavalóverseny

„A tolerancia szilárd alapja az embervédelem, a segítség, a tapintat, a tisztelet másik emberrel szemben”

(Konrád György)

Tizenharmadik alkalommal szervezték meg Óbecsén a Tolerancia-napi szavalóversenyt, ahol a magyar tannyelvű diákok szerb nyelven, a szerb osztályba járó diákok pedig magyar nyelven szavaltak.

Az idén a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör és a Perem Magyar Színházi Egyesület szervezte meg a versenyt. „Gondolkodtunk azon, hogy a lemondjuk a versenyt, de tudjuk, hogy a diákok és tanáraink nagyon készültek a megmérettetésre. Szeretik a versenyünket, hiszen 51 versenyző jelentkezett Bácsföldvárról, Dreáról és Óbecséről. A törvény által előírt elővigyázatossági intézkedéseket betartottuk, két csoportra osztottuk a szavalókat, maszkot viselt mindenki” – mondta **Cseszák Korcsik Anikó**, a kultúrkör munkatársa.

A tolerancia tisztelet, sokszínű és gazdag világunk és kultúráink elfogadása és megbecsülése. Óbecse község már évek óta lakosainak békés együttéléséről ismert. A soknemzetiség, a multikulturalizmus, a vallás szabadsága olyan kincs, amellyel a világban kevesen dicsekedhetnek.

– Mi, óbecseiek megmutathatjuk és meg is kell mutatnunk azt, hogy sokkal gazdagabbak vagyunk azoktól, akik híján vannak a kulturális, vallási sokszínűségnek. A községben több különböző nemzet, nemzeti közösség él már évtizedek óta tisztességben, békességben egymás mellett, egymással. Ez a kivételes helyzet bátorított fel bennünket arra, hogy megszervezzünk egy ilyen rendezvényt, amikor bemutatjuk és megmutatjuk a másságból, annak elfogadásából eredő együttélés áldásait. Célunk, hogy megmutassuk országszerte a különböző kultúrák és nemzeti hagyományok együttélésének előnyeit, hogy nemcsak toleráljuk, hanem elfogadjuk a sokszínűséget, támogatjuk a másikat, tiszteljük egymás kultúráját és hagyományait – mondta **Rókus Zoltán**, a Perem MSZE elnöke.

A zsűri – **Marijana Đaković**, a Népkönyvtár munkatársa, **Péter Diana**, az óbecsei Ifjúsági Iroda koordinátora, **Šormaz Izabella**, Óbecse Község Gyermekbarát Egyesületének elnöke és **Magyar Zsófia**, a Szabadkai Népszínház színésznője a következő döntést hozta meg:



Ricz Róbert

A szerb nyelven szavaló magyar diákok...

### Magyar nyelven szavaló alsósok:

1. **Teodora Crnogorac** (Svetozar Marković Általános Iskola, Bácsföldvár)
2. **Branislav Sladić** (Zdravko Gložanski Általános Iskola, Óbecse)
3. **Ognjen Vusanović** (Sever Đurkić Általános Iskola, Óbecse)

Különdíjasok: **Trivković David** (Sever Đurkić Általános Iskola, Óbecse), **Vrekić Lazar** (Petőfi Sándor Általános Iskola, Drea) és **Bogdan Kastratović** (Petőfi Sándor Általános Iskola, Drea)

### Magyar nyelven szavaló felsősök:

1. **Kruezio Lav** (Testvériség Általános és Középiskola, Óbecse)
2. **Dmitar Mraović** (Sever Đurkić Általános Iskola, Óbecse)
3. **Jovan Gospić** (Sever Đurkić Általános Iskola, Óbecse) és **Doroteja Mraović** (Sever Đurkić Általános Iskola, Óbecse).

### Szerb nyelven szavaló alsósok:

1. **Ferenci Orsolya** (Petőfi Sándor Általános Iskola, Drea) és **Lovas Amadea** (Sever Đurkić Általános Iskola, Óbecse)
2. **Kúti Hanna** (Petőfi Sándor Általános Iskola, Óbecse)
3. **Szeles Patrik** (Petőfi Sándor Általános Iskola, Óbecse)

Különdíjasok: **Fiser Márk** (Testvériség Általános és Középiskola, Óbecse) és **Balázs Bettina**

### Szerb nyelven szavaló felsősök:

1. **Fekete Anna** (Zdravko Gložanski Általános Iskola, Óbecse), **Széli Adrián** (Zdravko Gložanski Általános Iskola, Óbecse) és **Varró Tódor** (Petőfi Sándor Általános Iskola, Óbecse)
2. **Gondos Réka** (Petőfi Sándor Általános Iskola, Óbecse)
3. **Topor András** (Zdravko Gložanski Általános Iskola, Óbecse),

Különdíjas: **Halápi Natália** (Testvériség Általános és Középiskola, Óbecse)

A Tolerancia-napi szavalóverseny a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság és a budapesti Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre.



... és a szerb anyanyelvű diákok, akik magyar nyelven szerepeltek

# Harc a vízben

Egy különleges sportról olvashattok most, amelynek hazánkban is nagy sikere van, valamint egy még különlegesebb lányról, aki fiatal kora ellenére jól teljesít a sportban és a tanulásban is. **Avdíć Lolita** 17 éves, és a *Svetozar Marković Gimnázium* tanulója. Már két éve Újvidéken él, szülővárosa viszont Szabadka.

## ■ Mióta vízilabdázol?

– Vízilabdával már fiatalabb korom óta foglalkozom, lassan már 9 éve. A szüleim is nagyon szerették a sportokat. Egy nap apukám megkérdezte tőlem, hogy kipróbálnám-e a vízilabdát, persze én rábólintottam úgy, hogy akkor még azt se tudtam, hogy az micsoda. Nem szeretnék beképzeltnek tűnni, de már az első edzésen az edzőm azt mondta, hogy „egy nap, ebből a lányból lesz valami” – emlékezett vissza Lola.

## ■ Hogyan kezdődött a karriered?

– A vízilabdás karrieremet Szabadkán kezdtem, később a zentai csapatnak is játszottam. Nem tudom biztosra mondani, de már 4-5 éve, hogy a Vojvodina női vízilabda csapatának tagja vagyok. Nagyon sokat edzünk, de mindenki szeretetből űzi ezt a sportot.

## ■ Milyenek a mindennapjaid a csapatnál?

– Hetente hatszor vannak edzéseink. Jelenleg fontos mérkőzésekre készülünk, amelyeknek reméljük, hogy jó lesz az eredménye. A csapatomban sok az újvidéki, de nem vagyok az egyetlen akit „idehoztak” egy másik városból. Van egy-egy lány Szabadkáról, Óbecséről, Zomborból, és három lány Belgrádból. Ahhoz képest, hogy sokan vagyunk más-más városokból, jó a hangulat a csapatban, ami nagyon fontos része a csapatsportnak.



## ■ Hogyan jellemeznéd a vízilabdát?

– Szerintem nem tartozik a könnyű sportokhoz a vízilabda, hiszen itt úszunk, harcolunk, kapura lövünk, ha kell, verekszünk az ellenféllel, és a legfontosabb, biztatjuk egymást a csapattársaimmal.

## ■ Hogyan hatott a vírus a karrieredre?

– A vírus az összes sportra rossz hatással volt, ugyanis fél évig nem edzhetett senki sem, míg le nem csillapodott a járványhelyzet. A karantén alatt szárazedzéseket tartottunk a nővéremmel, de az nem hasonlított a vízi edzésekhez. Ha a pozitív oldalát nézzük a karanténnak, akkor elmondhatom, hogy az egész csapat kipihente magát és felfrissült az idei szezonra.

## ■ Mik a jövőbeli terveid?

– Csak annyit szeretnék mondani a jövőbeli vízilabdás terveimről, hogy az egyetem mellett rendszeresen edzeni szeretnék, bármerre is vinne a sorsom.

Kellő kitartással bármire képesek lehetnek. Igaz, bátorság kell az új dolgokhoz, de végül megéri. Ti milyen sportot próbálnátok ki legszívesebben?

## Lexikon

**Nevem:** Sánta Marianna Alíz

**Becenévem:** Papuska

**Melyik suliba, osztályba járok?** József Attila Általános Iskola, 7. osztály, Újvidék

**Kedvenc tantárgyam:** Rajz, torna, történelem

**Kedvenc tanárom:** Vékás Éva, Hardi Irsai Angéla

**Kedvenc könyvem:** Stephen King: Tóparti kísértetek

**Kedvenc együttesem:** Nincs

**Kedvenc énekesem:** Kasza Tibi

**Kedvenc zeneszámom:** Kasza Tibi: Olyan kis hülye vagy

**Kedvenc filmem, sorozatom:** Magányomozók

**Melyik filmben játszánám a főszerepet?** Harry Potter

**Kedvenc insta-profilom:** Nincs

**Kedvenc influenszerem:** Owenmckendy

**Kedvenc telefonos játékomból:** Roblox, Crafting and building, Among us

**Hobbim:** Olvasás, rajzolás, naplózás

**Kedvenc étel, italom:** Balkán hamburger (pljeskavica), Schweppes

**Kedvenc állatok:** Farkas

**Kedvenc oldalam a Jó Pajtásban:** Mizujsból Jusztika igazsága, Élő természet, Bizalmas sorok, Fejtds meg, Tini turmix, Vihogi, Töröm a kobakom

**Na és a szerelem?** Nos erről könyveket vagy inkább könyvsorozatot tudnék írni, de röviden: Szerelmes vagyok egy fiúba már hatodik osztály óta. Sajnos, neki más tetszik. De ez még nem is lenne baj, csak az, hogy ő nagyon szemtelen velem. Majd kihozzom. Valahogy...

*Jusztika igazsága*

## Könyvek és olvasásmánia

Elegem van! Mellesleg megint éppen magamból. Ez az olvasásmániám kezd válságossá válni. Elkezdek olvasni egy könyvet, és... Aztán egyszerűen már nem bírom abbahagyni. Hiába szabom meg magamnak, hogy most csak egy órát olvasok. Az egy órából másfél óra lesz, a másfélből kettő, és így tovább. Na jó, azért olyan két és fél óránál általában már abba szoktam hagyni, mert fáj a fejem. De nem csak az a gond, hogy a túl sok olvasás rontja a szememet. Hanem a házik. Bizony, bizony. Az az igazság, hogy megint kisebb gondban vagyok az idővel. Az őszi szünetben nem nagyon csináltam a házikat, így elég sok összejött. Aztán még ott a zongora, az edzés... Persze azért, mint már az előző részben említettem, sokat segítettek a tanácsaitok. Sajnos bullet journalt eddig még nem sikerült készítenem, de majd igyekszem bepótolni. Ezt a fajta határidőnaplót különben mindenkinek ajánlom, mert nagyon ötletes. Rákereshettek az interneten, hogyan kell megcsinálni, videók is vannak. Főleg azoknak való, akik szeretnek kreatívkodni, rajzolni. Na, de ami ezt az olvasásmániát illeti, hát... Főleg ennek köszönhetem, hogy megint gondban vagyok a házikkal. Hiába ülök le olyan helyre olvasni, ahol óra is van. Amikor letelik az a bizonyos idő, amit megengedtem magamnak, arra gondolok, hogy csak még egy kicsit... Aztán ennek a „még egy kicsinek” az lesz a vége, hogy elkésem az egy órával később kezdődő zongoráról. Szóval, tényleg katasztrofális. Különbelen most a Szent Johanna gimit olvasom. Nem fűztem hozzá túl nagy reményeket, mikor elkezdtem. Valószínűleg, magamtól soha nem olvasok bele, de már annyian mondták, hogy mennyire szuper könyv, hogy végül nem bírtam ki. És elég jó. Legalábbis van, amikor

le sem tudom tenni. De csak azért sem lesz a kedvenc könyvem, hogy dacoljak a többséggel. ☺ Különbelen, ami a könyveket illeti, észrevettem, hogyha éppen olvasok valamit, az hatással van rám. Például most is akaratom ellenére kicsit olyan stílusban írok, mint Leiner Laura. És szmájlikat is használok, ami pedig nem jellemző rám, a Szent Johanna-regényekre viszont annál inkább. Na nem mintha én olyan nagy író lennék, akinek már kialakult a saját stílusa. Egyébként meg nem csak az írásaimra van hatással egy éppen akkor olvasott könyv. Hanem a gondolataimra is. A szereplőkhöz hasonlítgatom magam, és olyan dolgok kezdenek el foglalkoztatni, amiről abban a regényben is szó van. Egy könyvből amúgy mindig egy csomó új dolgot megtanulok. Viszont nem csak ezért szeretek olvasni. Hanem azért, mert olvasás közben teljesen más világ tárul eléd. Egy kicsit kiléphetsz a saját életedből. Főleg, ha el tudsz merülni egy könyvben, bele tudod élni magad. Én például, mikor elegem van valamiből, elvonulok a szobámba és olvasok. De tényleg. Csak hát ennek is megvannak a következményei. Például késve írom meg a házik. Hiába, mindenhol meg kell találni az egyensúlyt, az arany középutat. Még az olvasásban is. Ti, hogy vagytok ezekkel a dolgokkal? Nektek is van olyan elfoglaltságotok, amitől szinte már függővé váltok, és semmi másra nem jut időtök? Ti, hogyan tudjátok megtalálni a feladatok közötti egyensúlyt? És végül... Szerintetek normális dolog ez az olvasásmánia??? Ti szerettek olvasni? Kérlek adjatok tanácsot! Írjátok meg véleményeteket ezekről a dolgokról. Várom válaszaitokat a jusztika@gmail.com e-mail-címre továbbra is. A következő részben pedig újra találkozunk. ☺

## Az én színes világom



A zentai Romel Kft. 25 éves fennállása alkalmából rajzversenyt hirdetett *Az én színes világom* címmel. A szabadkai EmArt Műhely növendéke, **Andela Bogašić** sikeresen szerepelt ezen a megmérettetésen – alkotását díjazták, s munkája a többi 11 díjazottal egyetemben a cég jövő évi naptárát fogja díszíteni.

## Rajzos siker és a méhek



**Kujundzity Leon**, a szabadkai J. J. Zmaj iskola harmadikosát díjazták egy Balassagyarmaton meghirdetett nemzetközi rajzpályázaton, melynek témája a méhek élete, valamint a méhészet volt. Az oklevél mellé gazdag ajándécsomagot kapott.

## Bemutatom a kortársam

Van egy kortársam, a neve Tina és ő is tizenkét éves. Egyforma a stílusunk, viszont abban különbözünk, hogy neki barna, nekem pedig zöld színű a szemem.

Nagyon sajnálom, hogy nem egy iskolába járunk. Viszont ő is hamarosan busszal fog közlekedni, így legalább együtt megyünk majd a buszmegállóra.

Sokszor beszélünk telefonon, de ha azt már megunjuk, akkor lemegyünk a parkba görkorizni vagy gördeszkázni. Miközben néha telefonon beszélünk, sokszor segítünk egymásnak a házi megoldásában. Viszont van olyan is, mikor megvígasztaljuk egymást, mert például rossz napja volt valamelyikünknek. Ilyenkor vicceket mesélünk, hogy utána sírjunk a nevetéstől.

Sokszor mondjuk azt, hogy „Isten azért nem teremtett minket testvéreknek, mert a szüleink nem bírnának el velünk”.

Nagyon boldog vagyok, hogy van egy ilyen barátnóm, aki elfogad olyanakként, amilyen vagyok.

**Facsar Dominika, 6. osztály, Október 10. iskola, Szabadka**

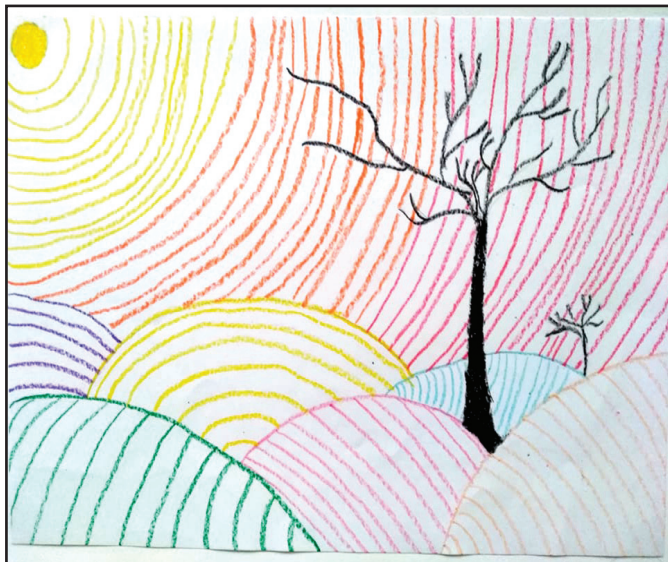
## A kedvenc sportom

Az én kedvenc sportom a kosárlabda, 3-4 éve járok edzésre, ami meghozta az eredményét.

Harmadikos voltam, amikor az iskolában megláttam egy plakátot, amin azt írta „Szeretettel várunk mindenkit szerdán 19 órára.” Gondoltam magamban, egy próbát megér. Elmentem és megszerettem. Az első edzés nem volt a legszerencsésebb, mivel hátraestem, ami mára már megszokott tőlem. Sok döntést kellett meghoznom a sporttal kapcsolatban. Volt, hogy egyszerre három sportot űztem: futás, foci és a kosárlabda. Egyet abba kellett hagynom, mivel a szabadidőm nem engedte, így hát fél év után a futást félbehagytam. Az idén 5 év fozizás után pedig azt a sportot is befejeztem az iskola miatt. Így hát a kosárlabda volt az egyetlen sport, ami mellett kiálltam a megpróbáltatások ellenére is. Fél év után belegendolva nem bántam meg, hogy nem hagytam abba a sportot. Nemrég volt egy mérkőzésünk, amit megnyertünk, az idén bajnokság is lesz. Bárki bármilyen sportot kipróbál vagy akár több is megtetszik neki, ne hagyja abba! Kezdje el komolyan venni, mert valakinek a sport az élete, abból él meg. A mi csapatunk is az elején rengetegszer veszített, de mára már sokat fejlődöttünk, és nagyon sokat nyerünk.

Aki ezt most olvassa, annak sikeres sportolást kívánok, legyen az bármilyen sport!

**Lengyel Ádám, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér**



**Sisák Nóra, 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya**

## Az élet értelme

Ritkán kérdezik meg tőlem, hogy számomra mi az élet értelme, mégis mindig ugyanazon klisék jutnak eszembe, mint a boldogság, a nevetés, a vidám emlékek és az ehhez hasonló kifejezések, de azt hiszem itt az ideje, hogy kicsit jobban belemerüljek ebbe.

Voltak olyan pillanatok az életemben, amikor úgy éreztem, semminek semmi értelme, és azokban az időkben elkövettem a legnagyobb hibát: meg sem próbáltam keresni. Olyan volt ez, mint egy folyó gyors, iramos sodrása, mintha tudtam volna, hogy elég erős vagyok ahhoz, hogy az árral szembe ússzak, mégsem tettem, csupán sodródtam. Nem tudom, mi lehetett ennek az oka, talán már nem is érdekelt, hogy mi lesz velem, de később megismertem olyan embereket, akik kutatták, majd meg is találták, hogy számukra mi is az élet értelme. Egyikük a legkilátásalanabb pillanatban találta meg élete szerelmét, valaki más pedig abban látott lehetőséget, hogy másoknak segíthet felállni és küzdeni, amikor már nem bírják tovább. Mindketten más tekintenek az élet értelmének, az egyik ismerősöm egy meghatározott személyt, egy a másik a segítségnyújtás örömét. Megtalálni az életünk értelmét nehéz, néha talán túlságosan is, de rá kellett jönnöm, hogy ha nem teszek semmit, nem is fogok rálelni. Vannak, akik azt mondják, mindenkinek ugyanaz a dolog fontos, de kétlem, sőt biztos vagyok benne, hogy ez nem így van. Mind mások vagyunk, mindannyian más fogunk célként kitűzni, ahogy az okok is különbözőek. Létezik az a mondás, hogy aki keres, az talál, és én is csak remélni merem, hogy egyszer én is rálelek az élet értelmére, hiszen ami késik, az nem múlik.

A kérdésre válaszolva, nem tudom, hogy számomra mi az élet értelme, félreértés ne essék, nem azt mondom, hogy nincs, mert biztos vagyok benne, hogy van, de számomra az én életem értelme megfogalmazhatatlan, szavakkal el nem mondható.

**Horváth-Militicsi Viola, 8. osztály, I. G. Kovačić iskola, Szabadka**

## Édesapám

Az én édesapámat Kővágó Ottónak hívják. 170 centiméter magas. Nemsokára ötvenhárom éves lesz.

A haja ősz, és amikor nem borotválkozik, van egy kis szakállja. A szeme barna. Nem sovány, de nem is testes. Az édesapám kedves, becsületes, jószívű és vicces. Idénymunkásként dolgozik. Legtöbbször reggel megy, és este jön haza. Minden vasárnap itthon van velünk. Szokása esténként megnézni az időjárás-előrejelzést. Szeret újságot olvasni, rostélyozni és bográcsban babot főzni.

Nagyon szeret bennünket, de nem tudja igazán kimutatni. Ő az édesapám. Nagyon szeretem.

**Kővágó Sztefán, 6. osztály, Szervó Mihály iskola, Padé**



**Az aranytyúk**

**Pataki Máté, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka**



## Őszbe borult a természet

Az ős a legfurcsább évszak. Miért? Mert nyáron meleg van, gyümölcsök teremnek, télen esik a hó, karácsonyi hangulat van, de ősszel? Minden a feje tetejére áll.

Egyik nap hideg van, kabát kell, esik az eső, másnap legszívesebben rövid ujjúban lennék. A bogarak eltűnnek, egyesek azért itt maradnak. A madarak készülnek a télre, a fák pedig meglátogatják a Szel-szalont, megnyiratkoznak, leveleik lehullanak. Az ős furcsa. Olyan, mint egy lázadó tinédzser. Mindennap ugyanazokat a színeket hordja, az időjárás pedig a kedvéhez igazodik. Az ős a változás időszaka is egyben, mégis inkább a nyárhoz ragaszkodik. De a tél szigorú anyaként hívogatja. Az ős összezavarodik, nem tudja, mit tegyen. Emlékeztet saját magamra. Én sem tudom, mit egyek, igyak, vegyek, írjak, rajzoljak, kit szeressek, milyen ruhában menjek az iskolába. Ma sem akartam iskolába menni, ezért kijöttem a parkba. Most is ős van, november, majdnem megfagyok. A természet engem figyel, piros és sárga színeivel körbeölel.

De mit tegyek? Már eldöntöttem. Az ős olyan, mint én, én pedig, mint az ős, ezért megértem.

Lovas Fiona, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

## Napló

2020. 9. 22.

Eljött ez a nap is. A nővérem születésnapja. Tamarát muffinnal keltettük. Taminak az arcán látszódott a boldogság. Anyával egy kicsit szervezkedtünk, hogy legyen neki is meglepi bulija. Anya rendelte a tortát, én pedig meghívtam a rokonokat. Tamara ebből semmit sem sejtett. Elmentem a suliba. Anya vitt haza, hogy előbb hazaérjek. A rokonok már ott voltak. Csak a születésnapos hiányzott. Amikor megérkezett, én konfettit dobtam rá. Nagyon meglepődött. Először muszakát ettünk, mert a születésnaposnak az volt a kívánsága. Azután megettük a tortát. Megcsináltam a házit, és tanul-tam is. A buli jól sikeredett. Mindenki fáradtan feküdt az ágyba. Remélem, tetszett a nővéremnek ez a nap.

2020. 10. 3.

Reggel a macskám dorombolására és a kutyám ugatására ébredtem. Amikor felkeltem, Tamara és Andrea ébren voltak. Anyukám dolgozott, a legkisebb húgom meg a nagymimnál aludt. Megreggeliztünk. Azután néztünk egy filmet, majd elkezdtünk tanulni. Ebédre én sütöttem meg a palacsintát. Anyu 13.15-ig dolgozott. Mikor anya hazaért, rögtön indultunk mind a hárman a cserkészekhez. Addig anyukám elment a húgomért. Két csapatra osztottak minket. Sajnos én nem a testvéremmel voltam. Az első fordulót mi nyertünk, a második fordulót a tesómék csapata. Mikor vége lett, anyukám, Anna és az unokatestvérem várt minket a Kiserdőben.



Torda Tamara 4. osztály, Nikola Tesla iskola, Topolya

Anyukámék voltak almát szedni, és hoztak kis almákat is. Hazaértünk. Megvacsoráztunk. A családdal filmet néztünk, majd mindenki megfürdött. Rövid nap volt ez a nap, de érdekes és fárasztó is egyben.

Őzvegy Dianna, 7. osztály, I. G. Kovačić iskola, Szabadka

## Három hónap távolság

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy gyönyörű szép királykisasszony a szülei egy kacsalábon forgó palotában.

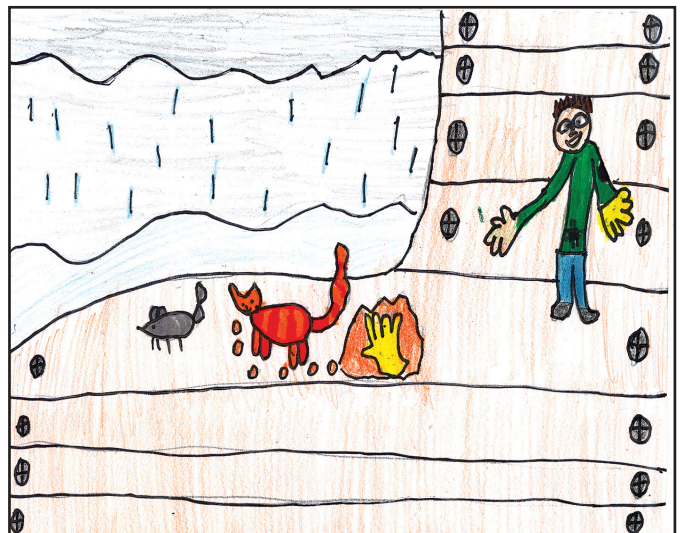
A palota csak úgy csillogott-villogott a sok aranytól. Még a székek lábai is aranyból voltak. A palotában számos udvari nép élt. Volt köztük szakácsnő, szolgál és még sokan mások. Egy szép nyári napon a királykisasszony édesanyja így szólt:

– Édes lányom, fogd meg ezt a kosarat, menj el a közeli erdőbe, és szedd tele málnával. Fogta a lány a kosarat, és elindult az erdőbe. Ment, ment mendegélt, egyszer csak megpillantott egy szép nagy málnabokrot. Nekiállt szedni a gyümölcsöt. Mikor végzett a málnaszedéssel, hazaindult. Közben arra lett figyelmes, hogy elveszítette a nyakláncát. Megijedt, mert ez a lánc nagyon sokat jelentett számára. Leült egy fatuskóra, és sírni kezdett, mert azt hitte, hogy soha nem fogja megtalálni. Közben arra járt egy lovag és a málnabokor tövében meglátott egy fényes tárgyat. Megállt és felvette. A nyaklánc volt az. Ahogy elindult, szipogást hallott a távolból. Odasietett, és látta, hogy egy gyönyörű lány sírdogál. Leszállt a lóról és megkérdezte, hogy mi a baj. A lány elpanaszolta mi történt. Ekkor a lovag elővette a nyakláncot a zsebéből. A lány felnézett, nagyot dobant a szíve, mert még életében nem látott ilyen szép lovagot. Erre a lovag így szólt: –Tiéd ez a nyaklánc? A királykisasszony szeme felcsillant az örömtől. – Igen, ez az én nyakláncom, de jó, hogy megtaláltad!

A királykisasszonynak nagyon megtetszett az udvariassága, kedvessége és rögtön bele is szeretett. A lovag ekkor felült a lóra és elvágtatott. Mikor a lány hazament, elújságolta a szüleinek, mi történt vele, hogy beleszeretett a lovagba. A szülei azt tanácsolták, várjon három hónapot, és még ha akkor is szeretni fogják egymást, összeházashozhatnak. Következő alkalommal újra összetalálkozott a lovaggal az erdőben. A lovag is elmondta neki, hogy ő is így érez iránta, és ő is szeretne már összeházasodni vele. A királykisasszony felajánlotta, hogy várjanak még három hónapot. Ezzel a lovag is egyet értett. Egy esős őszi napon a lovag betoppant a palotába. A királykisasszony családja is látta, hogy ez a fiatalember milyen udvarias és beleegyeztek abba, hogy a lányukat férjhez adják hozzá. Telt-múlt az idő, és elérkezett a nagy nap. A királyi udvarban tartották a hetedhét országra szóló lakodalmat. Az udvari népség csak úgy ropta a táncot.

Az esküvő után a lovag beköltözött a palotába. Pár év múlva gyerekeik születtek, és aki ezt nem hiszi el, járjon utána.

Szálás Dorika, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér



Mióta van macska?

Nagy Kanász Kata, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

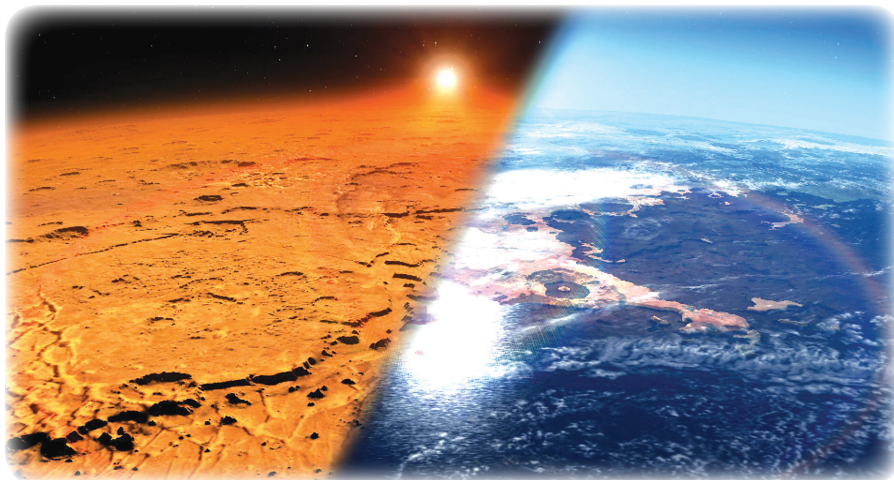
# Miért tűnt el a víz a Marsról?

A Mars egykor talán a Földhöz hasonló, „nedves” bolygó lehetett. Mára azonban a felszíni vizei eltűntek, és ha maradt a planétán víz, azt a föld alatt érdemes keresni. De mi történt a Mars vízállásával? A tudósok valószínűleg megtalálták a választ erre a rejtélyre.

A NASA szondájának köszönhetően olyan adatok is a kutatók rendelkezésére állnak immár a Mars légkörével kapcsolatban, melyek eddig nem. A MAVEN 2014-ben állt pályára a Mars körül, és a feladata a planéta felső légkörében zajló, dinamikus folyamatok vizsgálata, valamint a marsi klíma hosszú távú változásainak nyomon követése, illetve nem titkolt feladata annak kutatása, hogy a bolygó mennyire lehet lakható az ember számára.

## Mi történhetett a bolygó felszíni vízkészletével?

Minden bolygó, amelynek van légköre, rendelkezik egy olyan réteggel, amely átmenetet jelent az atmoszféra és az űr között. Földünk légköre esetén ez az exoszféra. Itt a beérkező fény (esetünkben elsősorban a Naptól érkező sugárzás) a semleges állapotú molekulát összetevőikre bontja. Tehát a szén-dioxid például szénre és oxigénre esik szét ebben a magasságban.



A Mars esetében pedig éppen ebben, a Föld exoszférájával megegyező rétegben sikerült víz jelenlétére utaló nyomokat találni. A mostani adatok alapján évmilliók alatt a bolygó felszínén tomboló homokviharak lassanként az atmoszférába pumpálták a felszíni vizeket. A folyamat alapjaiban a Földön is tapasztalható: a felszíni víz elpárolog, aztán magasan a légkörben lecsapódik, és esőfelhő lesz belőle. A Marson azonban ez a folyamat nem működik rendszeresen, vagy legalábbis nem működik olyan hatásokkal,

mint a Földön, tehát ahelyett hogy a víz lecsapódna, és folyékony halmazállapotot venne fel ismét, összetevőire esik szét, tehát hidrogénre és oxigénre bomlik. Ezek után a hidrogén kiszökik az atmoszférából, és örökre elvész a bolygó számára az űrben.

Ez lehetett tehát az oka, hogy a Mars fokozatosan kiszáradt, és ami víz található rajta, azt a föld alatt érdemes keresni. Az egykori állapotra azonban mára csak a kiszáradt tó- és folyamedrek utalnak. (Rakéta)

## Ötnaponta egy találmány

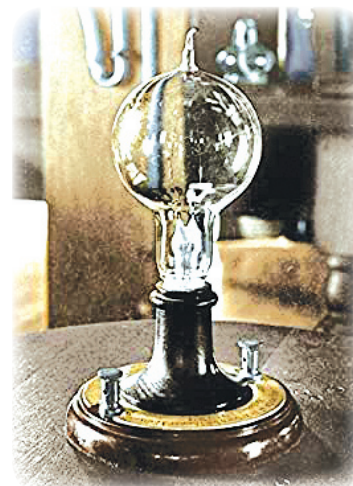


Thomas Alva Edison (1847–1931) minden idők egyik legnagyobb feltalálója. Egyedül vagy másokkal közösen 1093 szabadalom fűződik nevéhez, s volt olyan négyéves időszak az életében, amikor 300 találmányt jelentett be, azaz ötnaponta egyet. Számtalan találmánya közül az egyik legismertebb a szénszálas izzólámpa. Az elektromos áram hőhatására alapozott világítótestekkel kísérletezve jött rá, hogy a szénszál megfelel erre a célra. A hangrögzítő készülék, a fonográf is világsiker lett. Életéről azt illik tudni, hogy az Edison család a hollandiai Zuider Zee

környékéről az 1730-as években vándorolt ki Amerikába. 1874. február 11-én született meg Samuel Edison és Nancy Elliot gyermekeként Thomas Alva Edison. A Thomas mellé az Alva név annak a kapitánynak a tiszteletére került, aki a korábbi években egy alkalommal sokat segített a családon. Samuel Edison néhány év után igen jómódú lett. Malma ontotta a pénzt. Thomast nem írták mindjárt iskolába, mert beteg lett, és csak kétévnyi késéssel iratkozott be, mint „túlkoros”. Nem érezte jól magát osztálytársai között, akik sokat csúfolták. A feltűnően nagyfejű gyermeket tanítója sem szerette. A tanító és az iskolát meglátogató tanfelügyelő „zavaros fejűnek” minősítette a későbbi világhírű feltalálót. Így történt azután, hogy három hónap múlva a fiú azzal ment haza, hogy elege van az iskolából. Ezután Edison tanítása teljesen édesanyjára maradt. Sokat beszélgettek, s hamarosan megtanult olvasni és írni. Szünetesen bújtatta a könyveket. Otthon laboratóriumot rendezett be, amit anyja fejcsóválva szemlélt, de különböző befőttesüvegekkel hozzájárult a „laborfelszereléshez”. Ha zsebpénzhez jutott, édesség helyett drótot, szeget, vegyszereket vásárolt. Sokszor elmesélte egy mulatságos kísérletét. Olvasta, hogy az állati szőr dörzsölve elektromos lesz. Fogott tehát két macskát, farkukra drótot kötött, és az egyiket dörzsölni kezdte, remélve, hogy a drótban villanyáram indul meg. A kísérlet eredményeként jó néhány vérző karmolást kapott. Így indult el a világhír felé...



Fonográf



Izzólámpa

# Barátaiktól is tanulnak a vidrák

Egy friss tanulmány alapján az ázsiai kiskarmú vidrák egymástól tanulják el a kihívások megoldását, hogy élelemhez jussanak. A kutatók az állatok elé hús-golyókkal töltött, átlátszó tárolókat helyeztek el, a ládák egy fedél vagy fogantyú meghúzásával, illetve elcsavarásával nyíltak.

A vidrák több hónapig kétszer találkoztak egy-egy feladattal. Az eredmények alapján az állatok másodsorra 69 százalékkal gyorsabban oldották meg a rejtvényeket, ami a hosszú távú memória jele. A kísérlet emellett a társas tanulást is felfedte: ha egy vidrának sikerült megfejtenie egy feladatot, legközelebbi „barátai” is hamar elsajátították a szükséges technikát.

## Figyeld meg!

A vidrákon látszik, hogy nagyon jól alkalmazkodtak a vízi életmódhoz. Az úszóhártyás láb is ezt mutatja. Az ázsiai kiskarmú vidra sokat használja a mellső mancsát, mindig azzal nyúl a táplálékért. Rendkívül barátságos és játékos természetűek.

Az ázsiai kiskarmú vidrák száma csökken a természetben, részben a túlhalászat, részben a szennyezés miatt. A szakértők éppen ezért gondolták fontosnak annak felmérését, hogy az élőlények miként emlékeznek élelemforrásaikra, illetve miként gyűjtenek új információkat. Természetvédelmi szempontból érdekes lehet, hogy az állatok hogyan tanulják el a zsákmány-szerzést, illetve miként adják tovább tudásukat.

A kísérletben egyes egyedek több időt töltöttek el együtt, ezeknél a csoportoknál pedig megfigyelhető volt a technikák átadása. Korábban hasonlókat dokumentáltak a simaszörű vidráknál is. (National Geographic)



**Család:** menyétfélék

**Rend:** ragadozók

**Osztály:** emlősök

**Táplálkozása:** rákok, halak és kisebb emlősök

**Szaporodása:** 60-70 nap vemhesség után 1-5 kölyök

**Élőhelye:** India, Délkelet-Ázsia, Indonézia

**Elterjedése:** mocsarak, vízpartok

## Tudtad-e?

A legkisebb vidrafaj, a tömpeujjú vidra néven is emlegetett ázsiai kiskarmú vidra Délkelet-Ázsiában, Dél-Indiában, Dél-Kínában, Indonéziában és a Fülöp-szigeteken, az ottani édesvízi nedves élőhelyeken és a mangrovemocsarak vidékén honos. A vidrapárok egymást egy életre választják, és együtt nevelik a kölyköket. A fiatalok sokszor a szüleikkel maradnak és így alkotnak 10-12 fős csoportokat. A családban a nőstények a dominánsak, a hímek vadásznak élelem után a nőstények, és a kölykök számára.

# Az öreg katona

Volt a világon egy katona, aki harminc esztendeig szolgált. Mikor megöregedett, szabadságra engedték, mert már nem tudott katonáskodni. A katonaruháját is nekiadták. A zsebében nem volt, csak három krajcár.

Ment, mendegélt, beért egy erdőbe, itt elgondolta, ha egy falut talál, egy krajcárért vesz egy pipát, egyért dohányt, egyért gyufát. Amikor ezt kiszámolta magában, odaért egy ősz ember, alamizsnát koldult tőle. Adott neki egy krajcárt. De a katona azt gondolta, ha a megmaradt két pipát vesz meg dohányt, akkor nem jut gyufára. Ha dohányt vesz meg gyufát, akkor nem jut pipára. Mikor ezt elgondolta, hozzáért megint az ősz ember, kért tőle egy krajcárt. Adott neki. De a katona tudta, hogy a megmaradt egy krajcáron már nem lehet venni semmit. Az ősz ember pedig harmadszor is imádkozott neki, s a katona odaadta a harmadik krajcárt is. A koldus látta, hogy milyen jószívű a vándor, megkérdezte, mit kér a háromkrajcárnyi alamizsnáért. A katona azt mondta:

– Nem kívánok én egyebet, csak olyan pipát, amelyikben a tűz sohasem alszik ki, olyan tarisznyát, amelyikből a cipő soha nem fogy el, olyan kulacsot, amelyikből a bor sohasem fogy el.

Ezzel az ősz ember eltűnt. Megy tovább a katona, ballag az erdőben, látja, hogy egy fáról csüng le egy kulacs, egy tarisznya meg egy pipa. Tudta, hogy az övé.

Leakasztotta őket, elkezdett enni, mert nagyon éhes volt, ivott rá a borból, szájába vette a pipát, égett benne a dohány, csak szívni kellett.

Meglátták ezt az ördögök, kérték is mindjárt tőle. De nem adta oda. Azok meg erőszakkal elvették tőle, s még jól el is döngették. Szomorúan ment tovább az öreg katona. Ahogy megy, mendegél, találkozik az ősz emberrel, azt kérdezi tőle:

– Kívánsz-e valamit a jószívűségedért, ha már ilyen szerencsétlenül jártál?

– Nem egyebet, csak olyan furkósbotot, ami addig üssön, vágjon, míg én azt nem parancsolom neki, hogy állj!

Már a kezében is volt a furkós. Azzal oda ment az ördögök házához, s kéri tőlük a pipáját, a kulacsát meg a tarisznyáját. De az ördögök nem adták, még inkább újra el akarták döngetni.

Akkor az öreg katona parancsolt a botjának:

– Üssed, furkócskám, üsd, vágd, nem apád!

Az ördögök könyörgőre fogták, hogy mindent visszaadnak neki, csak ne üsse már őket.

Mikor megkapott mindent, evett-ivott, elkezdett pipálni, aztán útnak indult. Ment, mendegélt, ahogy az erdő széléhez ért, a nagy sötétség közepében egy kis gyertyavilágot vett észre. Oda tartott egyenesen. Hát látja, hogy egy városba került, de abban akkora a sötétség, hogy csak egy gyertyaláng világít benne. Ahogy börtörkál, beleakad a kapusba. Kérde tőle:

– Miért van ez a város ilyen nagy sötétségbe borulva?

– Ez a város gyászban van – válaszolt a kapus –, mert az ördögök királya el akarja venni a mi királyunk lányát feleségül. De a királyunk nem adta, ezért az ördögök ránk zúdították az örök sötétséget. Aki a várost kivilágosítja, annak a király feleségül adja a lányát, a fele királyságával együtt.

Az öreg katona érdeklődött, hogy melyik út vezet az ördögkirály palotájához. A kapus eligazította, s még azt is megsúgta neki, hogy hozza el a király két zápfogát, mert azzal bírják a várost kivilágosítani.

Ment aztán a katona, vándorolt, mikor ráta-lált az ördög palotájára. De mikor kinyitotta a kaput, látta, hogy nincs otthon senki.

Üres a király trónja. Föülte rá. Amikor az ördögök hazajöttek, látják, hogy a katona ül a királyi székben, rákiáltottak:

– Hogy mersz te a trónusra ülni?! Eredj innen, míg szépen vagy, különben móresre tanítunk!

De az öreg katona azt mondta:

– Nem megyek én addig, míg azt a várost meg nem világítod.

Amikor az ördögök neki akartak menni, hogy jól elpáholják, megbiztatta a furkósbotját:

– Üsd, vágd, nem apád! Az ördögkirálynak verd ki két zápfogát!

Amikor a furkósbot kiütötte a király két zápfogát, a katona fölvette, s azt mondta nekik:

– Takarodjatok a városból, de a tájára se jöjjetek többet, mert ha meglátlak benneteket, lemegyek a pokolnak a mélységes fenekébe, s ott verlek benneteket agyon!

Az ördögök könyörgőre fogták, s megfogadták, hogy a városnak visszaadják a világosságot, s a tájára se mennek többet.

Ekkor a katona bement a kivilágosított város királyi palotájába, látja a királyt, hogy milyen szépen fölsütött a nap, ennek megörült. Azt mondja neki:

– Most, hogy ezt megtetted, neked adom a lányomat meg a fele királyságomat.

De a katona megköszönte a jóságát.

– Nem kell nekem se királyság, se lány. Majd megyek én a magam útján.

El is köszönt a királytól. Ment, mendegélt, talált egy gazdtalan birkanyáját. Beállt eléjük juhászni. Vele volt az örökké teli tarisznya, a teli kulacs meg a mindig égő pipa.



Rick Riordan: A villámtolvaj

## Percy Jackson és az Olimposziak

(Részlet)

## 1. Mínusz egy matektanár

Tudod, én nem akartam félvér lenni. Ha azért olvasod ezt a könyvet, mert azt gyanítod, hogy te is félvér vagy, azt ajánlom, most csukd be, és ne is olvasd tovább! Bármit is hazudott a születéséről az anyukád vagy apukád, hidd el nekik, és próbálj meg normális életet élni!

Félvérek lenni veszélyes. Féltelmes. Az esetek többségében úgy végződik, hogy a félvér fájdalmas és elég ronda halált hal.



Ha normális, szóval telivérek gyerek vagy, és azért olvasod ezt a könyvet, mert úgy gondolod, hogy a sztori az elejétől a végéig kitaláció, az oké. Olvasd nyugodtan tovább! Irigyellek, amiért azt hiheted, hogy mindebből egy szó sem igaz, hogy valójában nem is történt meg.

De ha magadra ismersz ezeken az oldalakon – és úgy érzed, a lelked mélyén valami nyugtalanít –, azonnal hagyd abba az olvasást! Lehet, hogy közénk tartozol. És amint rádöbbsz, hogy ez a helyzet, már csak idő kérdése, hogy *ők* is megsejtsék, és akkor eljönnek érted.

Ne mondd, hogy nem figyelmeztettelek!

A nevem Percy Jackson.

Tizenkét éves vagyok. Néhány hónapja még a Yancy Akadémia bentlakó diákja voltam. Ez egy magániskola New York állam északi részén, ahol problémás gyerekek tanulnak.

Problémás gyerek vagyok? Aha. Mondhatni. Rövid és szálnalmas életem bármely pontján kezdhetném a bizonyítást, de a dolgok tulajdonképpen csak múlt májusban kezdtek rosszabbra fordulni: amikor a hatodik osztály, az én osztályom, tanulmányi kirándulásra indult Manhattanbe. Huszonnyolc dilis gyerek és két tanár egy sárga iskolabusszal a Metropolitan Múzeumba tart, hogy ókori görög és római alkotásokat bámuljanak.

Tudom, ez valóságos kinszenvedésnek hangzik. A Yancy osztálykirándulásainak többsége ilyen. De ezt a kirándulást Mr. Brunner, a mitológiatanárunk vezette, úgyhogy lehetett némi reményem. Mr. Brunner középkorú pasas, és motoros kerekesszékkal

közlekedik. Haja ritkuló, a szakálla satnya, mindig kávészagú, kopott tweedzakóban jár. Az ember nem is hinné, hogy jó fej, de történeteket és vicceket mesélt nekünk, és az óráim hagyott minket játszani. Bámulatos, mondhatni isteni gyűjteménye volt görög meg római páncélok, és fegyverekből, szóval ő volt az egyetlen tanár, akinek az óráján nem aludtam.



Reméltem, hogy rendben megússzuk a kirándulást. Illetve legalábbis reménykedtem, hogy ezúttal nem kerülök bajba.

Ember, hogy mekkorát tévedtem!

Tudod, az a helyzet, hogy az ilyen túrákon mindig történik velem valami. Mint ötödikben is, amikor az előző iskolámmal elmentünk a saratogai csataterre,

és adódott egy kisebb balesetem a forradalom egyik ágyújával. Nem is az iskolabuszra céloztam, mégis kicsaptak. És azelőtt, a negyedik sulimban, amikor a Tengervilág cápamedencéje mögött a kulisszatitkokba avattak be minket. Meghúztam egy emelőrudat. Pontosabban nem a megfelelő emelőrudat húztam meg, mire az osztály váratlan, ámde gyors úzásra kényszerült. És azelőtt meg... nos, hát képzelheted.

(...)

Nincs semmi emlékem apámról, csak olykor-olykor felvillan valami ragyogás... talán egy futó mosoly. Anya nem szeret róla beszélni, mert ettől szomorú lesz. Fényképe nincs róla.

Tudod, nem voltak házások. Anya azt mondja, apám gazdag, tekintélyes ember volt, és a kapcsolatukat titokban kellett tartani. Aztán egy nap apám vitorlát bontott, és elindult valami fontos útra át az Atlanti-óceánon, és nem jött vissza többet.

Anya így mondta: elveszett a tengeren. Nem halt meg. Elveszett.

Aztán anya fura munkákat vállalt, esti iskolákba, tanfolyamokra járt, hogy megszerezze az érettségit, és igyekezett apa nélkül felnevelni engem. Sosem panaszkodott, sosem kattant be. Egyszer sem. De tudtam, hogy nem olyan gyerek vagyok, akit könnyű nevelni.

## Üdvözöllek a mitológiában!

Percy Jackson a (fantasy)regény főhőse és elbeszélője balhész gyerek, mágnesként vonzza a bajt, a lehetetlen szituációkat. Ezek az esetek nem kizárólag a személyisége, hanem származása miatt következnek be, Percy ugyanis félvér, félig isten, félig ember, ahogyan ezt a részletben azonnal be is vallja. Ezzel a néhány mondattal teremt meg az olvasó és a regény világa közötti átjárót: megcsillan a lehetősége annak, hogy mi magunk is valamiféle istenség leszármazottai vagyunk. Hogy Percy melyik ókori görög isten sarja, arra van utalás a fent közölt részletben is...

Édesapa vagy édesanya nélkül felnőni sokszor nehéz, félvérként, két világ határán létezni csak tovább fokozza a helyzetet, más nehezítő tényezőről nem is beszélve. A hétköznapiakból, a környezetünkben ismerős problémák mellett feltárul egy sokkal fenyegetőbb válság lehetősége, az olimposzi istenek háborúja, amelyet – természetesen – csak

Percy akadályozhat meg. A szörnyeteggé változó matektanárnő csak a kezdet, kiderül ugyanis, hogy a 21. században is hemzsegek az ókori mitológia eddig csak könyvekből és múzeumokból ismert alakjai.

Lehet, hogy ismered már A villámtolvaj történetét, hiszen filmet is forgattak belőle, és ilyenkor mindig rizikós egy kicsit elolvasni a film alapjául szolgáló regényt, hiszen már volt egy készen kapott világ, látvány, amelyet utána a regény alapján le kell bontanunk, mert a megfilmesítés (vagy bármely adaptáció/alkalmazás) szükségszerűen változtatásokkal jár. Ezek a változtatások pedig nem mindig válnak a történet javára. Percy Jackson esetében a legtöbben egyetértéssel velem (legalábbis a moly.hu könyvmoly közösség olvasói véleményeit olvasgatva): ez a könyv jóval többet ad, mint a belőle készült film.

Herédi Károly

# Az avarok

Kisebb koromban többször felmerült bennem, hogy vajon kik éltek szülőfalumban előttem, az őseim előtt. Üres mező volt, vagy esetleg egyszerű szántó? Vajdaság területén a magyarok előtt is volt élet, több népcsoport váltotta egymást ezen a vidéken. Az avarok valószínűleg itt éltek, amikor a magyarok elfoglalták ezt a területet. Bár a nevük alapján gondolhatnánk azt, hogy az őszi levélkupaokról beszélünk, valójában ők hús-vér emberek voltak.

## Mi a honfoglalás?

Honfoglalásnak nevezik a magyarok azt a több száz éves vándorlást, amelynek a végcélpontja a mai élőhelyünk, a Kárpát-medence lett. 896-ban a törzsek a Vereckei-hágón át érkeztek és kezdtek új életet, többek között a mai Vajdaság területén is, amely a Kárpát-medence

Az avarok sem a Kárpát-medencében születtek, ők is idevándoroltak erre a vidékre. Európán kívüli, belső-ázsiai származású nép volt. Az urál-táji török nyelvcsaládhoz tartoztak. 568-ban alakították ki egy erős országot, miután a longobárdokkal közösen legyőzték a gepidákat.

## Longobárdok és gepidák

A longobárdok és a gepidák egyaránt germán származásúak voltak. A longobárdok az északi és nyugati germán csoportokhoz tartoztak, a gepidák pedig a keleti germán részhez. Egy időben egymás ellen harcoltak a Kárpát-medencében.

A longobárdok azonban féltek az avarok harci technikájától, és nem akarták kockáztatni, hogy megtámadják őket. A longobárdok állataikat hátrahagyva elvándoroltak a Kárpátok által ölelt medencéből. Az avarok pogányok voltak.

## Kik a pogányok?

A pogányok olyan emberek, akik nem keresztények. Ide sorolhatjuk a sámánizmust és a politeizmust (több istenben hisznek). A pogányok ellen a keresztény papok a középkorban külön programokat indítottak, amelyekkel ezeket a népeket át akarták téríteni a keresztény hitre.

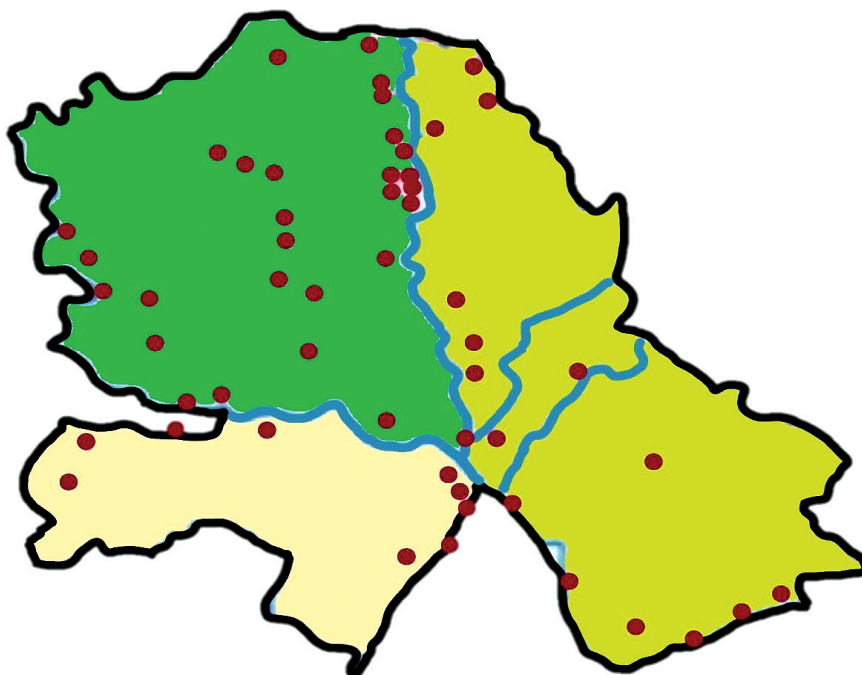
Vallásuk főleg a sámánizmusra emlékeztetett hiszen bálványokat, totemeket tiszteltek. Vezetőjük, a kagán kivont karddal vízre, földre, tűzre és égre esküdött. Egyaránt foglalkoztak földműveléssel, állattenyésztéssel. Főleg a folyók mellé építkeztek. Egy falu általában 100-150 felnőttből és gyermekből állt, a közösség vezetőjének a sátra a település központjában volt. **Baján kagán** volt az első nagy vezetőjük, aki stabilizálta az országot, utána kiterjedt a hatalmuk még a mai Horvátország területére is. Az országot végül a belső feszültségek darabokra szakította. Polgárháború tört ki a rossz termés miatt, és ekkor támadták meg őket a frankok 796-ban és 803-ban, ami az országuk összeomlásához vezetett. Államuk szétesett, azonban bizonyítani lehet, hogy bár szétszakadva, de amikor a magyar törzsek bevonultak a Kárpát-medencébe, még éltek avarok ezen a területen.

Európa közép és keleti részét nagy népvándorlások és népcserék jellemezték. A népek váltották egymást és többen egy másik népcsoportba olvadtak. Az avarokkal is hasonló történt. A magyar törzseknek sokkal nagyobb befolyásuk és erejük volt, mint a meggyengült avaroknak, így az idő folyamán asszimilálódtak. Asszimilációnak nevezzük, amikor egy nemzetbe a másik nemzet beleolvad, átveszi nyelvét és kultúráját. Felmerülhet bennetek az a kérdés, hogy mi volt a titka annak, hogy a mai népek fennmaradtak Európában? A kulcs a kereszténységben keresendő. A kora középkorban meghatározó tényező volt a kereszténység, amelyik nép nem tért át, azt a történelem vihara elsodorja.

Német Klaudió

## Vajdaság avarkori lelőhelyei

- Bácska
- Bánát
- Szerémség
- Vajdaság RT határa
- Folyó
- Lakóhelyek

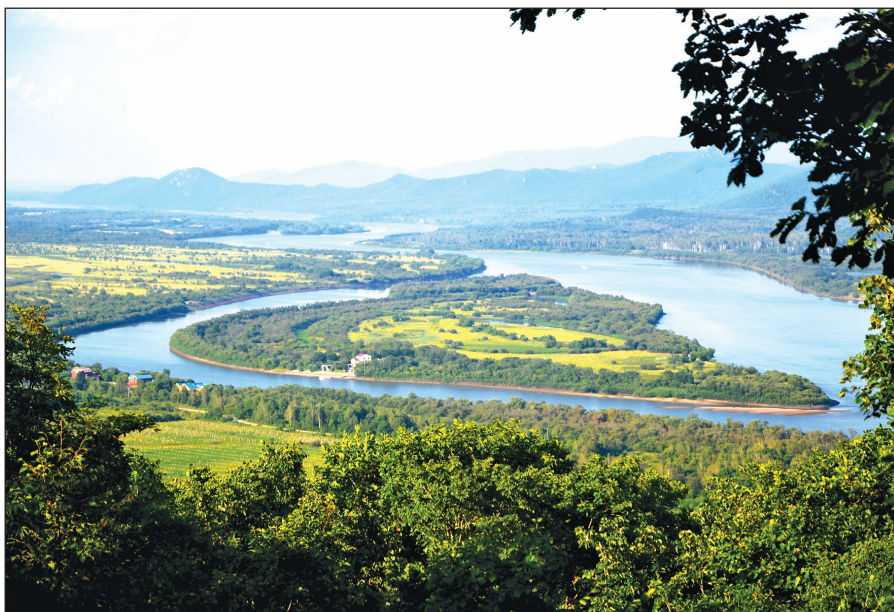


# Amikor a legnagyobbak egymás nyakának ugrottak

Hogyan festene az, ha a világ legnagyobb országai elkezdenének egymással háborúzni? Előrebocsátjuk, abból nem kérünk. Mi sem, meg a legnagyobbak sem. Ugyanakkor nem árt tudni, hogy egy ilyen nemkérünkbelőle fegyverroponogásra már sor került. Ráadásul nem is olyan régen, így nagyszüleitök biztosan hallottak róla. Sokat persze nem tudhatnak, hiszen a szemben álló felek nemigen szellőztették a részleteket. A szemben álló felek ugyanis az akkor még meglévő Szovjetunió és Kína volt, és lőttek egymásra hevesen. 1969-et írtunk.

## Aprócska sziget

Most alaposan nézzétek meg a képet! A rajta látható szigetért hadakoztak. A kínai–szovjet határon kanyargó Usszuri folyóban fekszik a Damanszkij-sziget, melynek kínai neve Csenbao, Csenbao... vagy valami hasonló. A mihez tartás végett mondjuk, hogy a képen a folyótól jobbra van a Szovjetunió, balra Kína. Azt is tudni kell, hogy a folyami szigetekenél az országhatár a folyó főágán húzódik. Adott esetben – lásd a képet! – a sziget a főágtól balra fekszik, tehát Kínához tartozik. A nemzetközi jog így rendelkezik. Csakhogy ez a sziget a Szovjetunióhoz került. Még a cári időkben, a 19. században, tette rá a kezét Oroszország, és azóta nem jutott eszükbe visszaadni Kínának. Érdekeség a javából, hogy az akkor még több mint hatezer kilométeres közös határon éppen ezért a szigetért kaptak hajba. A sziget ugyanis legfeljebb négyszer akkora, mint a Magyarokanizsa felett levő Majom-sziget. Tehát kicsi. És nem volt rajta semmi, amiért érdemes lett volna csőre tölteni kezdetben a puskát, később az ágyúkat... Másról volt szó, a sziget csak ürügyként szolgált.



## Eljött az idő

Az 1960-as években a máskülönben puszbirát kommunista országok – a Szovjetunió meg Kína – kezdték más-más módon szemlélni a kommunizmus építését. Bármit is jelentett ez. Mao Ce-tung kínai kommunista vezér lagymatagnak és engedékenynek ítélte meg a Szovjetunió világpolitikáját, és elérkezettnek látta az időt, hogy ő vegye át a vezérszerepet a kommunista világban. Ezt valahol el kellett kezdeni. A hosszú határ mentén korábban is voltak villogások, de egy határozott lépéshez a szóban forgó sziget ígérkezett legalkalmasabbnak.

Kína egy határincidenszt provokált ki. Katonasága átkelt a befagyott folyón, és tűzharcba

keveredett a szovjet helyőrséggel. A balhéra felkészült kínaiak alaposan odalóhettek, a komoly összetűzésre nem számító szovjeteknek ugyanis 31 halottja és 17 sebesültje lett. A sziget az első napon többször is gazdát cserélt, míg nem a segítségre érkező szovjet gépesített egységek rendet nem teremtettek. Átmenetileg.

A kínaiak ugyanis vissza-visszatértek, és bár fegyvereik hatékonysága utcahosszal lemaradt a szovjet lövcscik mögött, sikerült kilőniük egy korszerű T-62-es szovjet harckocsit. A harcok ezután már inkább a tank megszerzéséért, mintsem a sziget birtoklásáért folytak. A szovjet oldalon ugyanis 59, a kínain 71 katona esett el. Legalábbis Maoék ennyit ismertek be, a tényleges veszteségeik meghaladták a nyolcszázat. Ennek fejében valamit fel kellett mutatni. A szigetet ugyanis nem lehetett mutogatni, a megsemmisített ellenséges tank viszont jót mutatott előbb a kínai főtereken, majd a múzeumban.

Volt azonban az összecsapásnak egy igen csiklandós pillanata. Moszkva úgynevezett „megsemmisítő válaszcsoport” megtételével fenyegette meg a kínaiakat. A politikai nyakatekert nyelvhasználatban ez az atomfegyver bevetését jelenti. Csakhogy a nukleáris nagyhatalom szerepében pöffeszkedő szovjetek egy pillanatra megfélemlítettek arról, hogy már Kína is rendelkezett atomfegyverrel. Szerencsére, akadt egy józan gondolkodású semleges államférfi, aki odakérdezett: Megbolondultatok? Lehet, nem éppen így. De hatott. A kínaiak vitték a tankot, a ruszkiknak maradt a sziget. Az ügy évtizedekkel később, Gorbacsov hatalomra kerülésével rendeződött, amikor Moszkva átengedte a szigetet Kínának. A rossz nyelvek szerint több katona halt meg a szigetért, mint amennyit el lehet rajta temetni.



A T-62-es harckocsi a kínai Hadtörténeli Múzeumban

# Az alma és a fája

Mindenki ismeri azt a közmondást, mely szerint nem esik messze az alma a fájától. Erre elég gyakran láthatunk példát a hírességek körében is. Számos filmsztár gyermeke szintén színészettel foglalkozik és ez a jelenség igaz a zenevilágra is. Az alábbiakban két amerikai rockegyüttesről ejtünk szót, az egyikben több együttes tagjainak gyerekei is zenélnék, a másikat pedig többek közt egy zenekar tagjainak a csemetéi alkotják.

## Suspect208

Slash, Robert Trujillo és Scott Weiland gyerekei Suspect208 néven alapítottak együttest. A zenekart valójában Tye Trujillo, Noah Weiland, London Hudson és Niko Tsangaris alkotja, utóbbi az egyetlen, akinek nincs híres zenész apukája, de állítólag kapcsolatban állt Slash-el. A Suspect208 énekese a húszéves Noah Weiland. Az ő apja a 2015-ben elhunyt Scott Weiland, akit főleg onnan lehet tudni, hogy a Stone Temple Pilots frontembere volt, majd pedig a Velvet Revolver szupereggyüttesé, amelyet rajta kívül három, akkor volt Guns N' Roses tag is alkotott, egyebek közt Slash. Ez azért is érdekes, mert a Suspect208 dobosa a tizennyolc éves London Hudson, aki épp Slash, a Guns N' Roses gitárosának a fia. Slash valódi neve Saul Hudson és Londonban született. A Suspect208 legfiatalabb tagja a tizenhat éves Tye Trujillo,



Robert Trujillo és fia, Tye

az ő apja Robert Trujillo, aki 2003-óta a Metallica basszusgitáros és Tye is ezen a hangszeren játszik. Hármuk közül tulajdonképpen csak London Hudson nem lépett teljes egészében apja nyomdokaiba, Slash ugyebár gitározik, ő pedig jobban szereti a dobot. Habár Tye Trujillo a legfiatalabb, a rockzenei körökben szinte azonnal elismerésre tett szert, hiszen még a tizenhármát se töltötte be, amikor a Kornnal turnézott, de játszott apja korábbi együttesével, a Suicidal Tendencies-el is. A Suspect208 egy friss formáció, Long Awaited címmel egy dalt adtak ki. Sokak szerint a hangzásukban várhatóan azon együttesek hatása érződik majd, amelyekben az apukák zenéltek vagy zenéltek. Egyesek azt is megjegyezték, hogy Noah Weiland hangja nagyon is hasonlít az apjára. A zenekar tagjai korábban a Classless Act együttesben játszottak és néhányszor fel is léptek.

## Vended



A Vended nevű együttes is teljesen új, valójában idén debütáltak, márciusban tartották meg az első nagyobb önálló klubkoncertjüket. A koronavírus megjelenése után azt üzenték a fiatal rajongóiknak, hogy maradjanak otthon, maradjanak egészségesek, nemrég azonban visszatértek valamilyen módon és a Slipknothoz köthető online fesztiválon mutatkoztak be, nem teljesen véletlenül. A Vended gitárosai

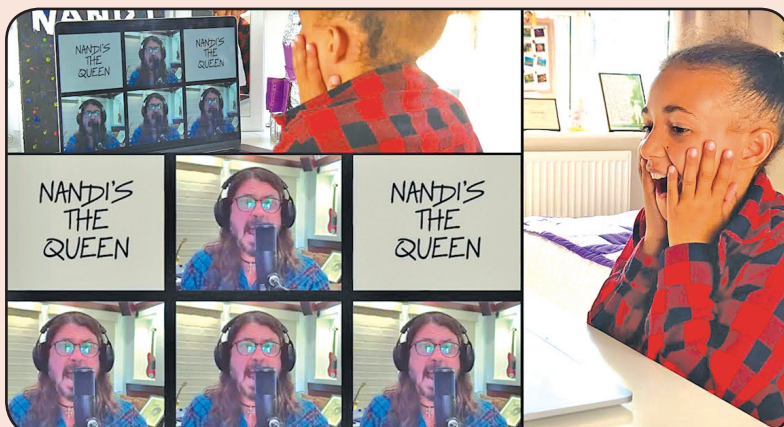
Cole Espeland és Connor Grodzicki, a basszusgitáros Jeremiah Pugh, a dobos a tizenhat éves Simon Crahan, az énekes pedig a tizennyolc éves Griffin Taylor. Utóbbi kettőt azért emeljük ki, mert mindkettőjük apja a Slipknot tagja. Griffiné Corey Taylor, Simoné pedig Shawn „Clown” Crahan. A Slipknot a világ egyik legkülönösebb rockzenekar. Mindig is sok tagot számlált, szinte össze sem lehet számolni hányan voltak a tagjai, jelenleg nyolcan alkotják. 1995 óta léteznek, de nem adtak ki túl sok stúdióalbumot, 1999-ben jelent meg a Slipknot című lemezük, 2001-ben az Iowa, 2004-ben pedig a Vol. 3: (The Subliminal Verses). Ezután egy nagyobb szünet jött, 2008-ban az All Hope Is Gone című lemezzel jelentkezték, azután jött egy még nagyobb szünet és 2014-ben kiadták a .5: The Gray Chapter lemezt. Legutóbbi albumuk a We Are Not Your Kind tavaly jelent meg. Az egyediségük valójában a kinézetükre vonatkozik, félelmetes maszkokban lépnek fel. A Slipknotra nagy hatást tettek a rémfilmek, Simon Crahan apja maga is rendezett egy filmet, Corey Taylor pedig filmekben szerepelt, úgy tudni, hamarosan egy újban is játszani fog. A Vended szintén magának érzi ezt a világot – nem csoda, volt honnan meríteniük – ez abból is látszik, hogy az arcukat kifestve fotózkodnak és lépnek fel.

Összeállította: L. M.



## A vendégdobos

Nemrég írtunk a tízéves Nandi Bushellről, aki ismert rockzenészek figyelmét is felkeltette azzal, hogy eljátszotta a dalaikat, majd pedig párbajra hívta ki Dave Grohlt, a Foo Fighters frontemberét, az egykori Nirvana dobosát. Dave Grohl örömmel fogadta el a kihívást és viszonzásul ő is kihívta a lányt. Akkor jó barátságot kötöttek egymással, Dave Grohl dalt is írt a lányról. A barátságból pedig azóta együttműködés is lett, mivel Dave felkérte a lányt, hogy doboljon a Foo Fightersben a legközelebbi brit koncertjükön és írjanak közösen egy dalt. Ugyanakkor azt is leszögezte, hogy csak a fellépésük vége felé léphet színpadra, különben „ellopna a show-t”. Nandi Bushell ötévesen kezdett el dobolni, de basszusgítáron, zongorán és gitáron is játszik.



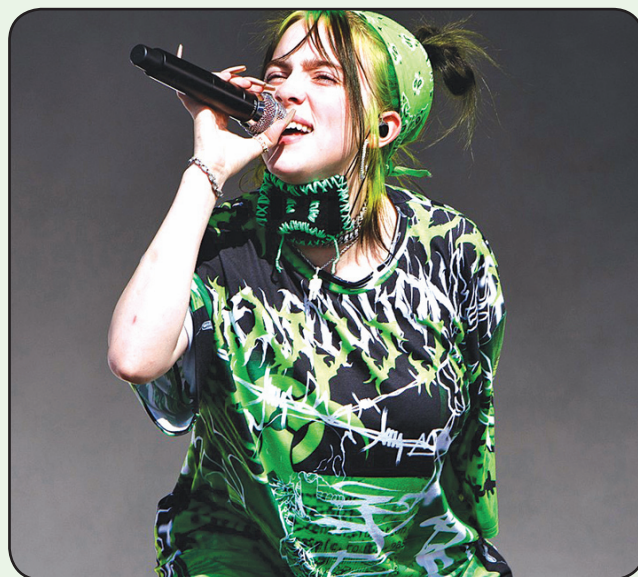
## A legismertebbek és a legkedveltebbek



Közvélemény-kutatást tartott a DUE Médiahálózat 14 és 24 év közötti fiatalok körében. Arra voltak kíváncsiak, hogy a fiatalok mely magyar előadókat ismerik és kedvelik. A kérdőívet megközelítőleg ötszázan töltötték ki. A legismertebb előadók tízes listáján szereplőket a megkérdezettek több mint kilencven százaléka ismeri. A legismertebb a Tankcsapda lett, őket követi a Halott Pénz, a Wellhello, Molnár Ferenc Caramel, Rúzs Magdi, Ákos, az Edda, a Csik Zenekar, Kowalsky meg a Vega, valamint Majka & Curtis. Itt érdemes megjegyezni, hogy voltaképpen Rúzs Magdi a legismertebb női előadó. A megkérdezettek több mint ötven százaléka kedveli a Bagossy Brothers Companyt, őket követi a Quimby, a Punnany Massif, a Tankcsapda, a Margaret Island, a Halott Pénz, a Kowalsky meg a Vega, a Follow The Flow, a Wellhello, valamint a 30Y.

## Új dal és videó

A rajongók legnagyobb örömére Billie Eilish nemrég új dalt és videót tett közzé. A Therefore I am című zeneszámról van szó, amelyet ezúttal is a bátyjával és alkotótársával, Finneas O'Connellel készített. Finneas nemrég egy interjúban megjegyezte, hogy nagyon izgul a dal fogadtatása miatt, de igazán nem volt miért, mert amint megjelent, rengetegen voltak rá kíváncsiak, és nagyon sokaknak tetszik is. A dal az egzisztenciális félelemről szól, a videóban pedig Billie Eilish egy bevásárlóközpontban garázdálkodik. Az énekesnő első lemeze When We All Fall Asleep, Where Do We Go? címmel tavaly jelent meg. Ez lett a zenevilág egyik legjobb debütálása, hiszen az album több Grammy-díjat is kapott. Ezek után őt és a bátyját érte az a megiszteltetés, hogy az új James Bond-film betétdalát elkészítsék. A koronavírus terjedése sajnos Billie Eilish terveit is felrúgta. Ahelyett, hogy turnézva bejárta volna a világot, csupán néhány helyre jutott el. A kijárási tilalmak idején azonban nem tétlenkedett, online koncerteket tartott, My Future címmel pedig egy dalt adott ki, amelyhez egy animációs klip társult.



Jelige: „Liliom”  
Kedves Bizi!

Nem elég, hogy ilyen idők járnak, minde mellett az utóbbi időben csak arra gondolok, hogy mit is tehetnék a barátnőmmel kapcsolatosan. Egészen kicsi korunk óta barátkozunk, de az utóbbi időben megváltozott ő is és a barátságunk is. Elkezdett fiúzni, és csak akkor van velem, akkor ér rá beszélgetni, ha éppen nincs fiúja, különben nem hív vissza, amikor pl. keresem. Jó lenne elmenni már együtt valahova, sétálni vagy moziba, de ő mindig azt mondja, hogy inkább a fiújával megy. Általában, amikor ő hív engem, én mindig találok időt, hogy beszéljünk és találkozzunk. Sokszor úgy érzem magam, hogy csak kihasználnál. Nem tudom, milyen módon mondhatnám el neki, a véleményemet az egész helyzetről, mert biztos, hogy megszakadna köztünk a barátság. Biztos vagyok benne, hogy sokkal jobb lenne minden, ha szakítana a fiújával. Szerintem, a barátnők is ugyanolyan fontosak, mint a fiúk. Mit tegyek?

„Liliom”

Válasz:

Úgy látszik, hogy a barátnőddel az utóbbi időben nem vagytok azonos hullámhosszon. Ő bizonyos szempontból, korábban ért meg bizonyos dolgokra, és ezért borult fel köztetek a baráti kapcsolat, mert most más dolgok lettek fontosak számotokra. A barátnőd számára a fiú és a szerelem az, ami központi helyet foglal el. És ez általában így is szokott lenni. Amikor szerelmese az emberek, nem egyszer megtörténik, hogy a világuk beszűkül, a szerelem tárgyára összpontosul minden figyelmük és energiájuk. Persze hosszú távon ez nem jó dolog, mert lassan lemorzsolódhatnak a barátok, barátnők. A barátságot és a szerelmi kapcsolatot is egyaránt ápolni kell, belefektetni, figyelmet, érzelmeket, időt, energiát stb., különben nem fog élni, növekedni. Ha a barátnőddel meg tudnád beszélni a dolgokat, az biztosan jó lenne. Talán valamilyen kompromisszumos megoldást kellene keresnetek. Pl. ha be tudna iktatni hetente néhány órát, mondhatjuk „lányos randit”, ami csak a tiétek, amikor beszélgettek, sétáltok... Ha ez nem felel meg neki, és úgy érzi, hogy nincs szüksége a barátságodra, sajnos, el kell fogadnod, mert a barátság is kettőn áll. Ha ez így lesz, meg kell tanulnod más dolgokkal kitölteni az életedet, idődet. Bővítsd a barátok körét, hogy ne csak erre az egyetlen egy lányra legyél utalva, mint ahogy ez most van. Ha másokkal is barátkozol, nem függsz majd tőle ilyen nagy mértékben, mint most. Biztos vagyok benne, hogy az osztályodban, a szomszédságodban vannak lányok, akikkel szívesen beszélgetsz, és jól érzed magad a társaságukban, akikkel jókat tudsz nevetni. Velük beszéljél meg közös programot. Ne üljél otthon mint egy „kopott gyöngy”! Nézz körül, hova tudnál bekapcsolódni, sok minden számításba jöhet: tánc, torna, színjátszó kör, persze betartva a járványügyi intézkedéseket és szabályokat. Neked kell tenned valamit önmagadért, mert nem hiába mondják, hogy – Segíts magadon, és az Isten is megsegít!

Jelige: „T. Tini”  
Kedves Bizi!

Van az osztályomban egy fiú, akibe szerelmes vagyok. Már egy ideje csak róla beszélek a barátnőmmel. Milliószer elmondtam neki, hogy mennyire szeretem a fiút. Ennek ellenére most az derült ki, hogy a barátnőm kikezdett vele. Amióta ezt tudom, szörnyen érzem magam, mert napról napra nézem, hogyan viselkedik vele, rámászik, ölelgeti stb. mindezt előttem. Minde mellett mindenről be is számol nekem, hogy hol randiztak, mit csináltak, hogy milyen boldog. Elmondta nekem, hogy a fiú kérdezgette rólam, meg elvette tőle a mobilszámomat is. De nem hív. Most már nem tudom, kiről mit is gondoljak. A barátnőről, hogy milyen barátnő is ő?! De a fiúról sem tudom, hogy mit gondoljak. Szörnyen érzem magam! Kérlek, adj tanácsot!

„T. Tini”

Válasz:

Valóban jogosan teszed fel magadnak a kérdéseket, és teljesen normális dolog, ha ilyen helyzetben nagyon rosszul érzed magad a saját bőrödben, hiszen dupla csalódás ért, és nem tudni, mi a fájdalommasabb, a barátunkban vagy a szerelmünkben csalódnai. Egy biztos, kiderült, hogy a barátnőd nem is olyan jó barátnő, mint ahogyan te gondoltad. Nem tudni, hogy mit is akart valójában bebizonyítani és elérni. Valószínűleg a saját komplexusait próbálta így gyógyítani. Jó lenne, ha őszintén elmondanád neki, hogy hogyan érzel iránta, hogy csalódtál benne, elárult, haragszol rá, mert ezt tette veled, és szerinted amit tett, az nem baráti dolog volt. Az ilyen „barátnő”, nem is igazi barátnő. Ami a fiút illeti, biztos, hogy erre a fiúra nem kell számítanod, hiszen egyáltalán nem érdeklődik irántad, még ha a „barátnőd” mást is mondott neked. Ha te lettél volna neki a valódi szimpatáija, biztos, hogy a „barátnőd” minden igyekezete ellenére, a szeme csak miattad csillant volna föl. Jó lenne, ha az érzéseidet, a gondolataidat megosztanád valakivel. Ha nincs, aki meghallgasson, kezdj el naplót írni. Fontos, hogy ne zárd magadba az érzelmeidet. Ha valaki megbánott, visszautasított, nem teszünk magunknak jót, ha látványosan szenvedünk. Próbáld meg emelt fővel viselni a vereséget. Ahhoz, hogy kimássz az érzelmi gödörből, segítséget is kérhetsz a valóban jó barátnőtől, a szüleidtől stb. Biztos, hogy ezen a lányon kívüül, akit „barátnőnek” tartottál, akad még egy két kedves lány, akivel szívesen megosztod a szabad idődet, érzelmeidet és a titkaidat. Minél többet mozogjál, sportoljál, sétáljál a többi lánnyal, kapcsolódj be a helyi művelődési egyesület, vagy központ valamelyik csoportjába, pl. tánca, és nagyon gyorsan azt veszed észre, hogy sok új, kedves arc vesz körül, és köztük lesz egy-két szimpatikus fiú is.

Jelige: „Várom a Mikulást”

Kedves Bizi! Hetedikes lány vagyok és szörnyen érzem magam. Csak az jár a fejemben, hogy nincs értelme az életnek, minek kell iskolába járni, mikor úgysem tudni, hogy mi lesz velem. Az összes barátom utál engem! A szüleim sem szeretnek. Csúnya vagyok magamnak is. Csak a rosszra tudok gondolni. Mit tegyek, hogy én is boldog legyek?! Segíts! „Várom a Mikulást”



Válasz:

Ha hiszed, ha nem, ezzel a rossz hangulattal, sötét gondolataiddal nem vagy egyedül! Általában, amikor rövidülnek a nappalok és hosszabbodik a sötétség, sokan lehangolódnak, az ő lelkükbe is beköltözik a sötétség, a homály. Ez a rossz hangulat pedig gyakrabban jelentkezik a serdülőknél, akik keresik önmagukat, az élet értelmét, a helyüket a világban. Megtörténik, hogy átmenetileg sötétlen látnak mindent, önmagukat, a családjukat, a környezetüket, az életet. Te jó úton haladsz, mert megfogalmaztad az érzéseidet és segítséget kértél. Ne lovald bele magad abba, hogy csúnya vagy és még a szüleid is utálnak. Ha megkérdezted őket, biztosan más képet festenek neked. Nekik te egy bájos, kedves, tini lány vagy, és a szüleid is nagyon szeretnek. Ami meg még biztosabb, hogy az élet gyönyörű és van értelme! Csak le kell venned a sötét szemüveget, amin keresztül az utóbbi időben szemléled a világot. Nagyon sok feladat és szép dolog vár rád az elkövetkezőkben, csak egy példát mondjunk, közelednek a karácsonyi ünnepek, utána téli szünet és egy-kettő itt lesz újra a tavasz is. Ha kinézel az ablakon, az ősz színei tükröződnek vissza rád: a zöldes sárgától, a rótpirosig. Biztos, hogy a ránk váró feladatokkal néha nehéz megküzdeni, akadályok gördülnek elétek, de érdemes megküzdeni velük. Beszéljessz a szüleiddel arról, hogy mostanában magad alatt vagy, biztosan segítenek. De segítséget kérhetsz az iskola pedagógusától, pszichológusától is. És mozdulj meg! Húzd fel a tornacipődet és ha sportolni nem is, de sétálni nagyokat lehet. Tudományosan bebizonyították, hogy a rendszeres mozgás alkalmával, testedzéskor, boldogsághormonok termelődnek a szervezetünkben. Hívd össze a barátnőket, listázzátok ki közösen, mi mindent tehettek a rosszkedv ellen. Hallgassd a kedvenc zenédet, olvasd, tanulj, és keressd a szépet mindenhol! És amit nem szabad sose elfelejtened, mosolyogjál, ha valami szépet látsz! Legelőször nézz a tükörbe, mosollyal üdvözlöd azt, akivel a tükörben találkozol!

Kérdéseikre Bori Mária pszichológus válaszol  
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

## Nem vagyok ideges!

Sajnos, sokan nem tudnak kellőképpen uralkodni magukon, hiába bánják meg dühkitöréseiket azonnal. A tesztből megtudhatod, te mennyire vagy képes türtöztetni magad a feszült pillanatokban.

### 1. Könnyű téged felbosszantani?

- a) Igen, elég gyakran megteszik.
- b) Néha igen, néha nem.
- c) Nem, de ha mégis, hamar elmúlik.

### 2. Mit teszel, ha látod, hogy az üzletben sokan vannak?

- a) Inkább be sem megyek.
- b) Bosszankodom, hogy mindenkinek most kell vásárolnia.
- c) Nincs mit tenni, mérgeesen bemegyek.

### 3. Az iskolában apró féreértések miatt indokolatlanul elmarasztal az osztályfőnököd. Hogyan fogadod?

- a) Kikérem magamnak az elmarasztalást.
- b) Felháborodok, mert nem szeretem, ha más hibája miatt engem marasztalnak el.
- c) Nem érdekel a dolog, előbb-utóbb úgyis kiderül az igazság.

### 4. Zsúfolt az iskola folyosója, és valaki rálép a lábadra. Hogyan reagálsz?

- a) Rákiabálok az illetőre, hogy miért nem tud vigyázni.
- b) Arrébb tessékelem az illetőt.
- c) Nem nagy ügy, mindenkivel előfordul.

### 5. Lekésed a találkát és a barátnőd/barátod nem vár meg. Mit teszel?

- a) Felhívom őt, és jól leszidom, hogy miért nem várt meg.
- b) Ideges leszek, mert nem tudom, hol lehet.
- c) Sohasem kések.

### 6. Igazságtalanul megvádolnak az üzletben, hogy valamit „zsebre tettél”. Hogyan intézed el a dolgot?

- a) Azonnal hívom a főnököt, és panaszt teszek a gyanúsításért.
- b) Hangosan kikérem magamnak, hogy ilyen kellemetlen helyzetbe hoztak.
- c) Megmutatom, mit vásároltam, kirakom a zsebeim tartalmát, és bebizonyítom az ártatlanságomat.

### 7. Van valaki a környezetedben, aki hirtelen haragúnak tart?

- a) Igen, nem is kevesen.
- b) Nem túl sokan, de akadnak.
- c) Nincs.

### 8. Gyakran megbántod a családtagjaidat?

- a) Nem, inkább fordítva történik.
- b) Ha rossz hangulatban vagyok, akkor igen.
- c) Ritkán, de ha előfordul, rögtön elnézést kérek.

### 9. Érezted már, hogy tehetetlen dühödben legszívesebben kiabáltál volna?

- a) Sokszor előfordult.
- b) Igen, de nem túl gyakran.
- c) Nem.

### 10. Ideges természetűnek tartod magad?

- a) Igen, határozottan.
- b) Néha.
- c) Nem, ellenkezőleg.

## PONTOZÁS

Minden a válasz 1, minden b válasz 2 és minden c válasz 3 pontot ér.

### Értékelés

**10 és 14 pont között:** A nyugalom és a higgadság nem tartozik az alaptulajdonságaid közé. Ideges természetűnek az oka elsősorban te magad vagy. Érdemes lenne elgondolkodnod azon, hogy bizonyos helyzetekben miként cselekedtél és viselkedtél. Igyekezz uralkodni magadon, még ha eleinte nehezen megy is. Meglátod érdemes!

**15 és 26 pont között:** Alapvetően nyugodt természetű vagy. Ha néha elkap az indulat, ez természetes, hiszen mindenkinek betelik a pohár. Nem szégyellnivaló, ha nincs mindig és mindenkire türelmed. A legnagyobb gondod az, hogy jelentéktelen dolgokon is képes vagy idegeskedni. Heyles, hogy ki is mondd, amit gondolsz, de nem mindegy, hogy hogyan. Nem árt néha háromig számolni előtte.

**27 és 30 pont között:** Már-már túlzott nyugalmad félénkségnek, bátortalanságnak nevezhető inkább. Engedd szabadjára érzelmeidet. Ha úgy érzed, megbántottak, adj hangot ennek. Bátran állj ki az igazadért! Vállald a kellemetlen helyzetet, amit indulataid okoznak, mert sok esetben a támadás a legjobb védekezés. A belső feszültség visszaszorítása csak bizonyos határig lehetséges, mert egyszer szétfeszíthet a „gőz”.

MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ SZOBORRÁSZ	AMPER OLASZ NÉVELŐ	NEMZET	KÁBEL, HUZAL	FINN KÖLTŐ	KÉRESZTUL NORVÉ-GIA	GYÓZ GAZ	NITRO-GÉN RÓMAI 5 ÉS 50	ÁLLATOK ALÁ SZÁLMÁT TESZ	NITRO-GÉN	MEGA FAGYOTT VÍZ	JÓKAI ÍRO
RÉGI MAGYAR SZÓLÁS-MONDÁS											
LE TUDJA VENNİ A POLCRÓL					SKÖT GEO-LOGUS V. CHARLES .. TOYO ... ÉPİTESZ				KORSZAK EGÉSZ, SÉRİTET-LEN		
SUGÁR	ALACSONY LOFAUTA NOVI ... ÚJVIDEK				VAGY, ANGOLUL STB., LATINUL		ENNYI NEM ELÉG ALBÁN PÉNZ			HIDRO-GÉN ÚJ ÉLET REJTEKE	
SZINTÉN VALÓ		INDIÁN OSZLOP LÓ-ABRAK					CSEN MAMA, BECÉZVE			MOLIB-DÉN CSAVAR RÉSZE	
			LENGYEL LÉGICÉG KENYÉR, NEMETUL			TRIKÓ ZOMBOR			BÚZA-SZEM HÉLIUM		
RÓMAI 1 OTT BENT					CSUPÁN RÉSZBEN MOTOZI			MAGAS-LAT ÚJSÁG			
TONNA TALICS-KÁN SZÁLLÍT	EURÓPAI NÉP LANTÁN					OMSZK FOLYÓJA IGEN, OLASZUL		IPARI NÖVENY IGEN, SZERBUL			VOLT INDO-NÉZIA (RI)
		JEGES ESŐ NYÁR-VEGI				URR KÖLTÖNŐ KÁLIUM			ERIKA NÉVELŐ		
A TÁRGY RAGJA ADÓS							VAJDA-SÁGI KÖZSÉG				

NAHÁT!

# Lelki szépség? Olyan is van?

A lelki szépség gyakran lekörözi a bájos arcot, a csinos alakot, a szép öltözéket. Egy olyan lányért, akit külseje miatt a társnői lenéznek, versengethetnek a fiúk. Ha egy lánynál ugyanis a külső szépség nem párosul a belső, lelki szépséggel, ha egy nagyon csinos, divatos holmikat viselő lány gyakran hisztis, durcás és barátságtalan, akkor úgy viszonyulnak hozzá, mint a kirakatbabához. Megnézik, megcsodálják, ám nem igyekeznek közelebbi, főleg tartós kapcsolatba kerülni vele. A lelki szépségnek több jellegzetessége van. Mindenekelőtt a jóság és az együttérzés valakivel. Ha segítőkész szándékkal, meleg, barátságos hangon fogad-

juk azt, akinek gondja, baja van, ha megpróbáljuk megérteni és átérezni mások problémáit, belső szépségünk nyilvánul meg. A lelki szépség látszik rajtunk. Ezért kell gyakran mosolyogni, kerülni a durcáskodást. Ki lehet próbálni, hogy milyen sokat jelent a mosoly. Odamenni tíz emberhez (tinihez, felnőttöz egyaránt), és mosolyogva kérdezni tőlük valamit. A tizből hatan-heten visszamosolyognak és úgy válaszolnak a feltett kérdésre. Ha a próba előtt nem is volt valami mosolygós kedvünk, érzékelve az eredményt, mi magunk is vidámabbak leszünk. A lelki szépség tehát tanulható, akarattal szebbé tehetjük magunkat.



## Ne pánikolj, ha rossz jegyet kapsz!

Bizonyos helyzetekben katasztrofának is tűnhet egy-egy rossz osztályzat bezsebelése. Aggódhatsz, hogy befolyásolhatja a félévi jegyeidet, vagy hogy megbukhatsz a tantárgyból. Nem mindig olyan rossz azonban a helyzet, mint amilyennek tűnik. Ha túl sokat aggódsz egy rossz jegyed miatt, azzal befolyásolhatod a többi órán nyújtott teljesítményedet is, tehát ne veszítsd el a fejed. Íme néhány érv, hogy miért ne borulj ki, ha rossz jegyet kapsz.



### Keresd meg az okát!

Volt bármilyen külső tényező, amely befolyásolta a végeredményt? Lehet, hogy egészségügyi problémáid voltak, éppen költöztetek, vagy családi gondok merültek fel. Ha van olyan ok, amiről nem te tehetesz és befolyásolta a jegyed, jelezd a tanárodnak: minden bizonnyal figyelembe veszi.

### Tanulj okosabban!

Tedd fel magadnak őszintén a kérdést, hogy a te hibád volt-e, hogy rosszul teljesítettél. Inkább a szórakozásra koncentráltál, vagy az utolsó pillanatig halogattad a feladataidat? A legtöbbször nem teljesítenek jól nyomás alatt, éppen ezért jobb, ha időben hozzálátsz a feladataidhoz, hogy ne kelljen a végén rohanásban befejezned. Változtass tanulási szokásaidon!

### A fejlődés lehetősége

Ne pánikolj! Igazság szerint van egy jó oldala is a rossz jegynek – elkezdhetsz fejlődni. Most már tisztában vagy a gyengeségeddel és megkezdheted a kiküszöbölését. Kérdezd meg a tanárodat, hogyan javíthatod a jegyeidet és a teljesítményedet!

### Szabadnap

Még a legjobb diákoknak is jár néha egy szabadnap, és lehet, hogy csak a fáradtság miatt kaptál rossz jegyet. Próbáld rájönni, hogy ez volt-e az oka a rossz teljesítményednek, vagy, hogy kell-e egyáltalán ezen gondolkodnod. Ha ez csak egyszeri alkalom volt, akkor ne feltételezd, hogy meg fogsz bukni! Különböző sincsenek sokan, akik mindig csak jó jegyeket kapnak.

### A tanárok segíthetnek

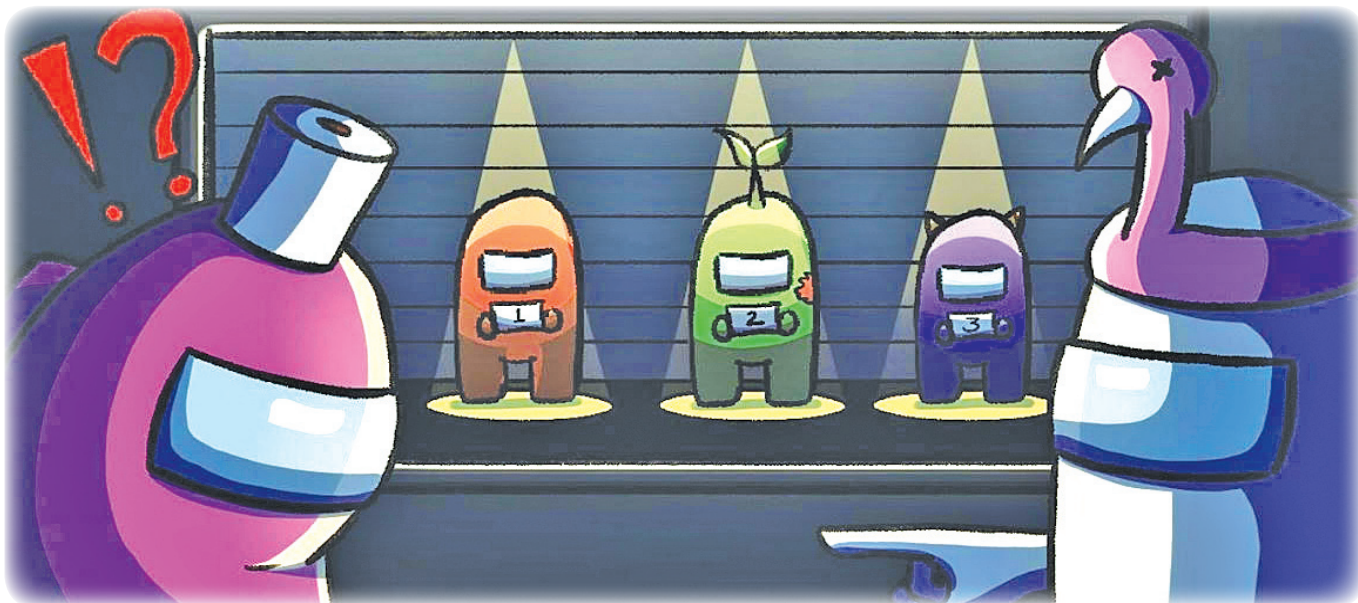
A tanárok azért vannak, hogy segítsenek, tehát beszélj meg velük az eredményed és az aggodalmaidat, ha felmerültek a tárgyjal kapcsolatban, vagy ha valamilyen probléma befolyásolta a rossz jegyet. Hidd el, nem akarják, hogy rosszul teljesíts, és megtesznek majd mindent, amit csak tudnak, hogy segíthessenek. Kérd segítségüket, hogy felismerhesd gyenge pontjaid, ajánljanak extra olvasmányokat vagy adjanak plusz feladatokat.

### Egy a sok közül

Egy rossz jegy valószínűleg nem fog sok problémát okozni, ha egyébként jól teljesítesz a tanév során. A végső jegyet ugyanis az összes jegy átlagából határozzák meg. Ha becsúszik egy rossz jegy a többi jó közé, nem kell aggódnod.

### Képesség

Fontos, hogy minden téled telhető megtegyél a jó jegy megszerzése érdekében. A legsikeresebb emberek közül sem voltak mindannyian az iskola legjobbjai, nem mindenki akadémikus alkat. Lehet, hogy nagyobb sikered lenne más területen. Egy rossz jegy nem a világ vége, ki is lehet javítani. Ha viszont gyakran teljesítesz rosszul, tenned kell ellene! Fontold meg, hogyan tudnál fejlődni!



## Mi is az Among Us?

Naponta jelenik meg több száz új játék a Google Play Áruházban, így nem meglepő, ha nem tudjuk követni mindet. Ezek között a játékok között persze van érdekes és nem túl izgalmas is, általában el kell tennie egy kis időnek, mire felkapott és népszerű lesz egy-egy játék.

A történet szerint egy, műszaki hibák miatt a semmi közepén ragadt űrhajó fedélzetén járunk, a világtól elszeparált helyen pedig pár gyanús esemény miatt gyorsan kiüt a káosz.

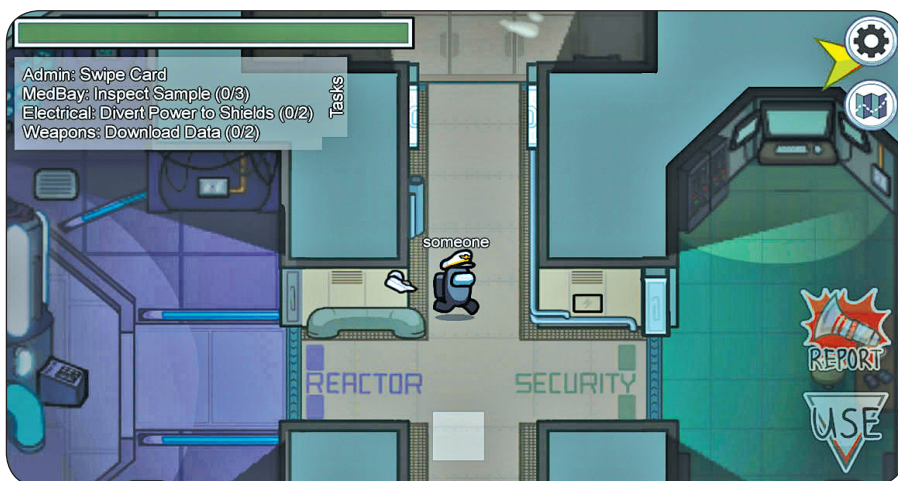
Az *Among Us* hivatalos műfaji meghatározása „social deduction game”, azaz egy olyan elnevezés, ami arra utal, hogy a játékosok száma folyamatosan csökken. Egyszerre 4–10 ember indíthatja el, akik közül a játék kijelöl 1–3 impostort, de a kezdéskor mindenki csak a saját szerepével van tisztában. A többség feladata az űrhajó üzemi hibáinak megjavítása lesz, illetve az, hogy vigyázzanak a saját testi épségükre. Az impostorok ugyanis arra hajtanak, hogy rajtuk kívül mindenki meghaljon a fedélzetén.

A játék akkor ér véget, ha kizárólag az impostorok csapata marad életben, vagy ha a többi utas sikeresen megjavítja a hajót, illetve idő előtt rájön az áruló kilétére, és kiszavazza a hajóról. Rengeteg olyan funkció van a játékban, ami fokozza az alapvetően is adott feszültséget. A limitált látótér, az időnként kialvó fények, a sejtelmes zene és a tény, hogy az egymásra leadott szavazatok nyilvánosak, apróságnak tűnnek, de nagyban hozzájárulnak az élményhez. A kiszavazás lehetősége teszi igazán izgalmassá az összképet. Ha a legénység egyik tagja felfedez a hajón egy holttestet, jelentheti ezt a teljes személyzetnek, akik ilyenkor összehívhatnak egy tanácsot. Itt meghatározott ideig beszélgethetünk arról, kit tartunk gyanúsnak, és választanunk kell egy játékost, akit könyörtelenül kidobunk a légszilipen át.

Az *Among Us* PC, Android és iOS platformokon érhető el. A Steam áruházában 5 eurót kérnek érte, ami a lényegében végtelen játékidő függvényében nem túl borsos összeg. Mobilon ingyenesen elérhető, viszont cserébe el kell tőrünk néhány, játék közben beugró reklámot.

A csapatmunkát igénylő feladatok és a játék letisztult, egyszerű dizájnából fakadó könnyedség miatt az ismerkedés egy új formája is lett az *Among Us*. Sokan – kijátszva a rendszert – az online kommunikáció különböző (szöveges, hangos, videós) típusait lehetővé tevő Discordon tartják a kapcsolatot játék előtt, közben és után. Így az *Among Us* egyfajta partijátékká vált.

Az *Among Us* hirtelen jött népszerűsége tehát a mögötte álló csapatnak is új lendületet adott, úgyhogy még jó ideig számolnunk kell azzal, hogy a népszerűségi listák tetején találkozunk vele. Ha felkeltette az érdeklődésedet, próbáld ki egy jó társasággal, igazán érdekes játék.



### Szólásmagyarázat

## Nem babra megy a játék

E szólást akkor mondják, ha valamit magásra akarunk értékelni. A bab valóban igen értékes, vitamin- és kalóriadús élelemforrás, ami könnyen, kis költséggel termeszthető, jól tárolható, ízletes és fontos. A világ minden részén megtalálható, helyenként a legfőbb

élelmészeti cikkek (pl. gabona, kukorica, rizs) mellett is megállja a helyét. Nem is olyan régen a szegények eledelének tartották hazánkban a burgonyával együtt, de aki a mai piaci árakat ismeri, a babot nem sorolja az olcsó nyersanyagok közé.



## A villa és a kés

Az emberek nem mindig használták az étkezésnél kést, villát. Magyarországon 1364-ben egy „asztalra alkalmas kés” ajándékozásáról értesít egy oklevél hátára írt feljegyzés. Egy másik feljegyzés szerint: két mezezüstözött kést, négy ezüstkanalat, valamint két, „az olaszok szokása szerint az étkezés kényelmére alkalmazott ezüst kis villát” kölcsön adtak. Akkor még a legelőkelőbb körökben is újdonság volt ezek használata.



## Mi a griff?



Félelmetes és csodálatos lény, a fantázia szüleménye. Sasfejú és sasszárnyú, oroszlántestű (helyenként lófülű, tarajos, haluszonnyal megjelenített) mondabeli állat. Már az ókorban számos ábrázolása készült. A látnoki képesség és az éleselméjűség szimbóluma volt, mások a földi hatalom és az égi erő, az emberi és az isteni természet egyesülését látták benne. A görög mitológiában a griffek „Zeusz kutyái”, amelyek aranyat őriztek. A középkori templomkapukon látható griffek a mennyország őrzői. A magyar népmesékben a kincset őrző bölcs madárként szerepel. Ugyanakkor más népek mesekincsében is előfordul. Így például kedvelt alakja az indiai, a kazah és a kirgiz történeteknek. Mindenütt a hős segítőjeként ábrázolják. A griff az oroszlánhoz és a sashoz hasonlóan a királyi tekintélyt kifejezője, ezért címerállatként és az ornamentikában (díszítőművészet) is gyakran szerepelt.

## A nadrág históriája

Kezdetben volt a szoknya. Bárhogy is hívták, valami olyasmi volt. Ezt viselte férfi, nő, boldog-boldogtalan. Később, az i. e. 4. században a különböző nomád népek szinte egy időben lóra pattantak, amihez praktikusabb viseletnek tűnt a nadrág. De nem volt még általános, úgyhogy amikor a rómaiak megpillantották az első nadrágos gall, csodálkozásukban Gallia egy részét Gallia Braccatanak, azaz „nadrágosnak” nevezték el. Aztán ők is viselni kezdték, mert rájöttek, hogy véd a hidegtől. A kora középkori Nyugat-Európában a magyarok hatására terjedt el. Itt addig a férfiak is szoknyát hordtak. (Lásd: Skócia ma.) Jó ideig nagyon változó volt, illik-e nadrágot viselniük a nőknek. A férfiak bezzeg a legkülönbözőbb nadrágokban pompáztak az idők során; például viseltek két részből állót, amely alul voltaképpen szűk harisnya volt, felül pedig igen bő szabású, buggyos.



Később sarkalatos kérdéssé vált, ki milyen nadrágot visel. XIV. Lajos korában a selyemharisnyával együtt hordott culotte az arisztokrácia szimbólumává vált, a san culotte-ok, a térdnadrág nélküliek büszkén viselték hosszú pantallójukat, és polgártársnak szólították egymást. A 20. század első felében honunkban is jelképpé vált a pantalló mint a polgárság öltözeke, szemben a parasztember csizmanadrágjával. A női pantalló 1941-ben lett az ősz divatja, amikor Európában már dúlt a háború. Karcslu női divatjában benne a „csak egy nap a világ” hangulatban. Azután egy divattalan divatú időszak következett, egy időben pedig a férfiak kinyúlt gumijú bokazoknit viseltek rövidke, akkor már nadrág névre hallgató pantallójukhoz.



Amelia Bloomer amerikai újságíró, a saját maga által tervezett „bloomer-nadrágban” 1855 körül

# A vízilabda



## Története

A vízilabda angol „találmány”. Tekintettel arra, hogy az újkori labdarúgást is a britek hozták létre, a foci mintájára az elnevezése: Football in the water, azaz „labdarúgás a vízben” volt. A történelemtudományok tanúsága szerint a világon az első vízilabdameccset 1884-ben angol evezősök játszották. Akkoriban még nem létezett kapu, tehát csak úgy lehetett gólt elérni, ha a labdát a pálya végében álló csónakra vagy tutajra helyezték, illetve dobták. Magyarországon 1889. július 30-án Siófokon rendezték meg az első vízilabda-mérkőzést, a rendszeres magyar bajnoki küzdelmek pedig 1904 óta zajlanak. A vízilabdázás 1900 óta szerepel a nyári olimpiák programjában.

## A sportág jellemzői

A vízilabda-mérkőzéseket 30×20 méter területű pályán játsszák, ahol a víz minimális mélysége 180 centiméter. A pálya mindkét oldalán kapuk állnak, amelyeknek szélessége 3 méter, magassága pedig a víz felszínétől számítva 90 centiméter. A csapatok célja, hogy az ellenfél kapujába minél többször bejuttassák a 70 centiméter kerületű labdát.

Egy csapatot 13 játékos alkot, úgy, hogy egyszerre csak heten tartózkodhatnak a pályán. A többiek csereként bármikor bevetethők. Egy mérkőzés négy negyedre oszlik. Minden egyes játékrész nyolc perc. Az első két negyed, valamint a harmadik és a negyedik játékrész között a szünet kettő perc, míg a második és a

harmadik negyed között az úgynevezett nagy-szünet időtartama 5 perc. A támadó csapat 30 másodpercig szóbeli támadását, utána kapura kell dobnia a labdát. Ha a lövés a kapufáról vagy az ellenfél valamelyik játékosáról ismét a támadócsapat tagja elé pattan, akkor újra indul a támadásidő. A játék közben elkövetett szabálytalanságért a játékvezetők szabaddobást ítélnek, de súlyosabb esetekben 20 másodperc-re kiállíthatják a vétő játékost. Ha egy játékos a mérkőzés folyamán háromszor kerül a kiállítás sorsára, akkor el kell hagynia a medencét annak a meccsnek az idejére végleg, ám a helyén cserejátékos szerepelhet. A mérkőzést két játékvezető vezeti. Amelyik csapat több gólt ér el, az nyeri a mérkőzést. (sportálexikon)

## KINEK AJÁNLOTT?

Elsősorban a magas, hosszú karú fiataloknak ajánlott. A fizikai adottságokon túl elengedhetetlen az erős karakter és a megfelelő küzdőszellem.

## MILYEN KÉPESSÉGEKET FEJLESZT?

- Csapatszellemet,
- gyors helyzetfelismerést,
- gyors döntéshozatalt.

## ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

A vízilabdázók közösségének szellemisége inspiráló, továbbtanulásra serkent. Összetartó közösség. Hátrányai az uszodai sport jellegéből fakadnak.

## MIKORTÓL AJÁNLOTT?

A vízilabdázást 7-9 éves korban javasolt elkezdeni úgy, hogy előtte a gyerek már 3-4 évet járt rendszeresen úszni, versenyezni. Versenyszerűen jellemzően 30-35 éves korig űzhető.



### Szúnyog

- Az iskolában Pistikének óriási piros folt van az arcán. Megkérdezi a tanárnő:
- Pistike, mitől olyan piros az arcod?
  - Megcsípett egy szúnyog.
  - Ne füllents, egy szúnyogcsípéstől nem lehet olyan piros!
  - Igen, de a bátyám az ásóval akarta lecsapni.

### Alföld

- Mi az alföld? – kérdezi a tanárnő.
- Sajnos, nem tudom – feleli a gyerek.
- Sanyika, segíts Csabának!
- Az alföld nagy kiterjedésű síkság.
- Hallod, Csaba? Ez egy pontos meghatározás. Tehát mi az alföld?
- Az alföld egy pontos meghatározás.

### Hazudós gyerek

- Mama, az iskolában azt mondták, hogy állandóan hazudok!
- De Pistike, te még nem is jársz iskolába!

### Pletyka

- Mi az abszolút pletyka?
- ???
- Amikor a néma elmondja a süketnek, hogy a vak látta a bénát szaladni.



### Abszolút rendőr

- Ki az abszolút rendőr?
- ???
- Aki letartóztatja a gyilkos galócát és a lopótököt is!

### Fafejű

- Ki az abszolút fafejű?
- ???
- Aki ha megvakarja a fejét, szálka megy a körme alá.

### Égbolt

- Mi az abszolút lehetetlen?
- ???
- Az Égboltban vásárolni.

### Peches

- Ki az abszolút peches?
- ???
- Aki magába roskad, és mellé esik.

### Gyanakvó

- Ki az abszolút gyanakvó?
- ???
- Aki mielőtt kesztyűt húz, belenéz, hogy benne van-e az ellenség keze.

### Béka a jósnőnél

- A béka elmegy a jósnőhöz, aki a kristálygömbje segítségével ezt jósolja neki:
- Nemsokára találkozni fogsz egy csinos lánnyal.

- Mire a béka:
- És hol találkozunk, a tóparton? A pataknál?
  - Nem! Biológiaórán.

### Praktikus

- Miért van a lónak négy lába?
- Mert ha öt lenne, drága lenne a patkolás.

### Úti élmények

- Sóskaék Olaszországban nyaralnak. Amikor hazajönnek, a barátaik megkérdezik tőlük:

- Na, mit láttatok?
- Láttuk például Pompejit.
- Na, és milyen?
- Szép, szép – feleli Sóska –, de már ráférne egy kis javítás.

### Lebukás

- Két gengszter beszélget a börtönben.
- Te min buktál le? – kérdezi az egyik.
  - A fiam osztályfőnöke a szülők foglalkozásáról íratott dolgozatot a gyerekekkel...

### Pénzt vagy életet

- Egy rabló betör éjjel egy pasashoz:
- Pénzt vagy életet!
  - Köszönöm, a pénzt kérném!

### Isten hozott!



### Mikor visz?

### Vagány csávó

Vagány csávó megy a barátnőjével az utcán éjszaka. A lány meglát egy üzletet, ahol bundákat árulnak.

- Jaj, de szép bundák! Úgy szeretnék egyet! A fickó fog egy téglát, és betöri a kirakatot. Kiveszi a kabátot és odaadja a lánynak.

Mennek tovább, majd egy Mercedes-kereskedés előtt a barátnő újra megszólal:

- Jaj, de szép autók. Majd meghalok egy ilyenért! Vegyél nekem egyet!

Erre a fickó:

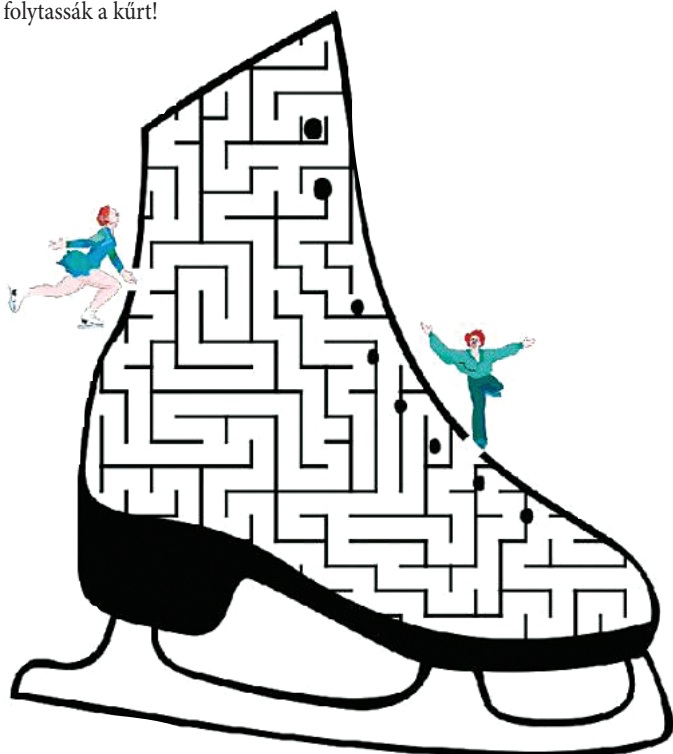
- Na, vegyél már vissza! Mit gondolsz, lopom én a téglát?





## Mutass utat!

Mutasd meg az utat a korcsolyázóknak, hogy egymásra találjanak, és együtt folytassák a kűrt!



## Városok és folyók

Tudod-e, melyik folyó szeli át a világ nagy városait, vagy akár a kisebb településeket? Íme, most próbára teheted tudásod!

### Melyik folyó szeli át

...London?

Severn, Temze, Humber

...Újvidéket?

Jegricska, Tisza, Duna

...Budapestet?

Tisza, Duna, Zala

...Nagybecskerekét?

Temes, Néva, Béga

...Bécset?

Duna, Inn, Mura

... és Zenta folyója?

Berzava, Tisza, Aranka

...Párizst?

Szajna, Loire, Maas

## Ly vagy j?

Egészítsd ki a következő szavakat!

zsiva\_\_\_,

ha\_\_\_adon,

fuszu\_\_\_ka,

feszé\_\_\_ez,

biva\_\_\_,

má\_\_\_va,

papagá\_\_\_,

kulcs\_\_\_uk

## Melyik a kakukktojás?

1. autó, hon, kártya, papír
2. Külvárosi éj, Nem én kiáltok, Nagyon fáj, Vér és arany
3. deltoid, háromszög, négyzet, tetraéder
4. M, D, S, L

### Szólásmagyarázat

## Leesik az álla

A köznyelvben jelentése megfelel a „nagyon elcsodálkozik, elképed, eláll a szava, elnémul” kifejezéseknek, a népnyelvben pedig azt jelenti, hogy valaki hirtelen elszomorodik, elkeseredik, elcsügged. Azon a megfigyelésen alapszik, hogy aki elképed, vagy hirtelen nagyon elszomorodik, annak olykor annyira elernyednek az arcizmok, hogy a szája is kinyílik, s aki meglepetésében vagy megdöbbenésében hallgat el, az néha még a száját sem csukja be.

### EGY BETŰT VÁLTOZTASS !

	Z	Á	R	K	A	
1						1 üdítő
2						2 női név
3						3 menyasszonyi fejdísz
4						4 Intézmények bejárata
5						5 csomagok küldő helye
6						6 Pista népiesen
7						7 fővárosi
8						8 mázolja
9						9 magasan lévő
10						10 nem hagyja elveszni
11						11 járni
	M	E	N	N	Y	

**Juss a ZÁRKÁBÓL a MENNYBE!**  
Csak egy -egy betűt kell megváltoztatni a színes kockákkal jelzett helyen.

Megfejtés:  
Városok és folyók – Temze, Duna, Duna, Szajna, Duna, Béga, Tisza,  
Ly vagy j? – zsvaj, hajadon, fuszuljka, feszélyez, bivaly, mályva, papagáj, kulcslyuk  
Keresztjevtény – Márka, Márta, párt, porta, posta, Pista, pesti, festi, fenti, menti, menti  
Melyik a kakukktojás? – 1. nem ad új szót a lappal: autó, 2. nem József Attila műve: Vér és arany, 3. nem síkdom: tetraéder, 4. nem római szám: S)

JÁTSSZUNK EGYÜTT!

## Nyerj kerékpárt a Jó Pajtással!

Mai számunkban közöljük a téli nyereményjátékunk második szelvényét, amit csak ki kell tölteni és megőrizni. Minden héten egy-egy szelvényt közlünk egészen december 17-éig. Gyűjtsd össze a szelvényeket, töltsd ki, zárd borítékba, címezd meg és küldd el címünkre: **Jó Pajtás, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.**

Az utolsó szelvény megjelenése után várjuk a borítékba zárt kitöltött szelvényeket, melyeknek legkésőbb január 10-éig kell szerkesztőségünkbe érkezniük ahhoz, hogy dobozba kerüljenek és részt vegyenek a sorsoláson. A sorsolás eredményét a január 21-én megjelenő számunkban tesszük közzé.

A következő értékes nyeremények várnak rád:

- egy Capriolo kerékpár
- három Blueberry fülhallgató
- két USB-adathordozó
- két féléves Jó Pajtás-előfizetés
- három Jó Pajtás-falinalptár
- Jó Pajtás feliratú bögrével és tollal

Sok szerencsét minden játékos kedvű olvasónknak!



### 2. SZELVÉNY

Mit ünnepelünk december 6-án?

Név: .....

Osztály, iskola, helység: .....

## A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

A 34. számunk nyereménykérdésének megfejtése nem más, mint a **híd**. A sok helyes megfejtő közül ezúttal **Majoros Emese, a temerini Kókai Imre iskola ötödikes tanulója** nyerte a Jó Pajtás könyvajándékát.

E heti nyereménykérdésünk a következő:

*Mezőről csűrbe viszik,  
a csűrben meg kicsépelik,  
két kő között megforgatják,  
vízzel, sóval megdagasztják,  
még a tűznek is kiteszik;  
jó annak, ki megéhezik.  
Mi az?*

A helyes választ legkésőbb november 25-éig küldd el címünkre. Levélcímünk: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad.** A választ elküldheted a [jopajtas.szerk@magyarszo.rs](mailto:jopajtas.szerk@magyarszo.rs) e-mail-címünkre is. A neved mellett írd meg az iskolád nevét, az osztályt és a lakcímedet!

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

CIP - Katalogizacija u publikaciji  
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID  
16225794



Vajdaság Autonom Tartomány



Magyar Nemzeti Tanács



KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY TÁMOGATÁSÁVAL



MINISZTERELNÖKSÉG  
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG



Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Ókrész Rozália** ■ Főszerkesztő: **Varjú Márta** ■ Felelős szerkesztő: **Török Erna** ■ Grafikai szerkesztő: **Újházi Kornél** ■ Lektor: **Halász Csilla**  
■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Major Evelin, Nagy Magdolna, Tóth Tamara** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: [plasman@magyarszo.rs](mailto:plasman@magyarszo.rs) ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készült a Magyar Szó Lapkiadó Kft. Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: [www.jopajtas.com](http://www.jopajtas.com) ■ Szerkesztőségi e-mail: [jopajtas.szerk@magyarszo.rs](mailto:jopajtas.szerk@magyarszo.rs)